

దేవ బ్రాహ్మణ మహాత్మ్యము

ను.

౫ పమ్మి జన్న య్యారా గారు బుద్ధవరం
౨ పమ్మి జన్న య్యారా మాధవరం
కల్లూరి అరతయ్యారా సోమయ్య
ఆనుగోజు రామయ్య ఖైర్న పాడు
కొండమహాదేవయ్య రావిగూడెముగుత్తి
ఆలేటి హరినారాయణరావిసూతల
పిన్నె వెంకటరామయ్య పొద్దు
[కూరు
ఆనుసూరి శ్రీతయ్య రామకృష్ణపురం
విశ్వనాథులకోటయ్యనిధానపురం
రొంపిచర్ల రాజయ్య గోదాడు
వచ్చపాడు వీరభద్రాచారి కొడిజ
కంపాటి నాగలింగాచారి [ర్ల

ను.

౧ మల్లెల శ్రీరామయ్య
మల్లెల వెంకటరామయ్య
కొత్తా రామయ్య
నాగుబండి రామయ్య వైనేపల్లి
కర్లపాటిసత్యనారాయణ రావిగూ
కోదాడు వెంకటబ్రహ్మం [డెం
చిట్టేల వెత్తయ్య
రంగు కాంతయ్య గంధశిరి
రామడుగు గుర్వారా చింతకాని
చిట్టోజు పుల్లయ్య కొండపల్లి
పమ్మి పుల్లయ్య
కన్నెకంటి లచ్చయ్యారా తిమ్మి
[నీని పాలెం
కన్నెకంటి లచ్చయ్యారా
కన్నెకంటి శ్రీతయ్య
రంగు వెంకటనరయ్య
జయంతి అప్పయ్యారా
రంగు వరదయ్యారా

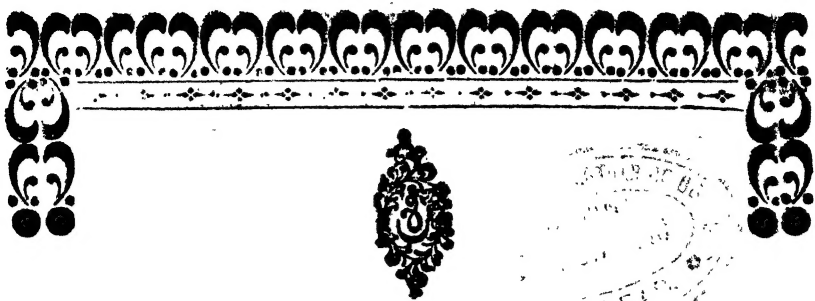
రాజలిక నర్సయ్యారా
రాజలిక శ్రీతయ్యారా
కాల్లూరి పుల్లయ్య కొండపల్లి
గోమారపు సుబ్బయ్య పెదమండుప
దెండుమూరి నాగలింగాచారి
దెండుమూరి గురులింగాచారి
అడికొప్పల కోటయ్య
కొండపల్లి పరిదేశయ్య ముప్పికుంట్ల
కొండపల్లి పర్వతయ్య
మేరు చంద్రయ్య
గొల్లపల్లి పాపయ్య
నంచర్ల ఆనంతాచారి
ఆలేటి రామకృష్ణయ్య
పమ్మి పాపయ్య మనగాల
పతకముడి సంగయ్య పుట్టికోట
పురిమెళ్ల రంగయ్య
నంచర్ల నర్సయ్యారా
విశ్వలక్ష్మారామగృహులు మొలుకాపురం
నాంపల్లి సుబ్బయ్య అప్పారెం
[హపురం
కాటం లక్ష్మీనరయ్య మాధవరం
చవడం రాజన్న
జంగమేశ్వరపురంచన్న మల్లయ్య
కర్లపాటి అప్పయ్య జాలయ్య
కల్లూరి గుర్వయ్యకుమార్తె శివ
కణితి వెంకటనరయ్యవల్లిభీష్మ
పులిపాటి నాగభూషణం మార్కం
పోల్లనాగమ్మ [డేయ
గాడె క్రిష్ణారెడ్డి బుధవరం
కనకబండి రామచంద్రం
మోతుమూరి లచ్చయ్య గొట్టేల
మోతుమూరి పిచ్చయ్య
నెల్లూరి మల్లయ్య
దండా అనుమయ్య
ఆకం అప్పన్న రావిగూడెం

ఆకారపు వెంకటరామయ్య కొడు
[రబండ
కర్తపాటి అప్పయ్యకుమారుడు వెం
కేశర కోటయ్య [కటజోగయ్య
అరికట్ల వెంకయ్య
మల్లెల వెంకయ్య మాధవరం
మంచినీళ్ల కోటయ్య
బూర్గుల పర్వయ్య యర్రమాడు
తాటికొండ నర్సయ్య కోరొండం
కంపాటి అప్పయ్య
అనుసూరి ఫరమయ్య పెతవోలు
మల్లెల శ్రీరంగయ్య
నాగనెల్లి రామరెడ్డి
చీలంచర్ల అప్పయ్య

రు,

౮ తీగ అప్పన్న
మల్లెల నర్సయ్య
కాసా అప్పన్న పేటేటి
మేల్లచెరువు అన్నయ్య
గోళ్ళ రామయ్య సురదేవల్లి
మంగల అప్పడు ధైర్వ పాను
నకెరకంటి రామయ్య
మేల్లచెరువు వెత్తెయ్య
అనుగోజు వీరాచారి నాచేపల్లి
మేడిచె పుల్లయ్య
ఘనగాల చినకోటయ్య
అనుగోజు మల్లయ్య
గుట్టికొండ నాగభూషణాచారి
దురికేటి లక్ష్మీనరసయ్యగోవిందా
మోడేపల్లి అప్పయ్య [పురం
ఆగన్న దేవర రామయ్య చందనం

శివకోటి పర్వయ్య
తవుడోజు ఘట్టయ్య
తోగిటి ముత్తయ్య
కోటగిరి రామజోగయ్య చంభంమె
అనుగోజు శివలింగం నామారం
రావిపడి అప్పయ్య చల్లపూరం
కరమర్ల చూడి రంగయ్య
మేరే శీతన్న
యర్రా నర్సయ్య ఖమ్మం
యర్రా అలువయ్య
పాశంక్రిష్ణారెడ్డి
మల్లెంపూడి నారయ్య బొబ్బిలి
దరపెల్లి అప్పన్న
వెలికాల పిచ్చయ్య
నెల్లూరి వీరయ్య
వెలికాల గుర్వయ్య
కేశర కోటయ్య మల్లవరం
సుంకర పేరయ్య
నంబూరి రామయ్య
యర్రా అలువయ్య
బోయిన మద్దిరామన్న
యలగాల అప్పడు
దెందులూరి వీరభద్రాచారి
రామాపురం చినపిచ్చయ్య
రామాపురం పెదపిచ్చయ్య వాడి
సాతుచింతల నాగులు
మలికెట్టి అప్పన్న కొమారుడు పుర
వినుగుర్తి కోటేశ్వర స్వామి చవుడవ
నాగనెల్లి నర్సయ్య [ల్లి
గుండవనూరి లక్ష్మీనరసయ్య
దరపెల్లి రామచంద్రాచారి

శుభము.

శ్రీమద్విరాద్విశ్వార్థపరబ్రహ్మజేనమః.

దేవప్రాప్తాణమహత్యము.

వ్రథమాశ్వాసము.

శ్లో: పంచాననః పంచయుగీ భుజాన్విరః,
 ప్రపంచ సృష్టి స్థితి నాశకారణః,
 వేదాంత వీధి విచర స్మహాత్మా,
 శ్రీ విశ్వకర్మా పరమేశ్వరో వ్యాత్.

శ్రీమద్విరాద్విశ్వబ్రహ్మ అఖిలాండకోటి బ్రహ్మాండోత్పత్తికారణ
 విశ్వకర్మ పరాత్పర పాదారవింద జనిత గళిత మిళిత మధురపాన చిత్తసం
 యుక్త కీరుండును చతుర్దశభువన వేదవేదాంగ సంశ్చ శబ్దార్థ విజ్ఞానం
 డును స్నాన సంఖ్యా కృష్ణమైన జవతప మూను నిరతుండును త్వష్టబ్రహ్మ
 పంజాద్భవుండై శ్రీమత్స్వరూప శాగరింగయాచార్య పుత్రుండును నగుచోడ

ప్రథమాశ్వాసము.

యాభ్యుదయ అభ్యుదయ పరంపరాభి వృద్ధిగా జగత్కీర్తి కందు దేవ బ్రాహ్మణ మహాత్మ్యమును నాకగ్రంథము జేయ నిశ్చయించి ఏత ద్గ్రంథము రచియించుటకు నునస్సాహసకరంబుగా జేయ నుపక్రమించితి.

సీ. శ్రీవల్లభీని నిరసించెడి వ; జాలయన్వయనాగ లింగాభ్యుగ్రుడు,
 సాననగధ్యాదిక జపతపోహూమముల్ నిత్యముల్ దీర్చుచు నియును విధిని,
 భూతేశుకరుణ చే భూగీర్తి నిబొంది విశ్వంబులో దానువినుతి కెక్కి,
 వేదవేదాంగ సంపేదయై పరిపూర్ణనిత్యసమాధి వినిష్ఠజెంది,
 ఘనతజెందిన దేశిక గ్రామణికిని ననుఁగవుతుడనై పుట్టినట్టివాఁడ,
 తల్లిదండ్రులకును పెద్దలనుగూర్చి బ్రీతిచేత నమస్కార విధులొనర్తు.

గీ. వేదశాస్త్రోప నిషదర్శవిధివిధాన !

జ్ఞానసంసిద్ధియెంతయుబాలకున్న
 యొరులఁజూచియాక్షేపించుదులదురెవ్వ
 డట్టి కుకపులనేనునిరాకరింతు.

వ. అనియట్లు శ్రీవిరా డ్విశ్వకర్మ మహాస్తోత్రంబునువందబ్రహ్మలస్తోత్రంబును సద్గురు వందనంబును యిష్టదేవతా వ్రస్తుతియు పార్వతీవరమేశ్వరశ్యామ్లంబును గుకవినిండెయు నుకవిస్తుతియును బ్రహ్మాంశోత్పత్తికారణ విశ్వ బ్రాహ్మణుల వందనంబులుంగావించి వినోదనివంబూనిన దేవబ్రాహ్మణమహాత్మ్యంబును సీవ్రబంధంబునకు నాగరాఖిందా సాగ్రందపురాణాంతగళతంబగు పార్వతీవరమేశ్వర సంవాదంబు సంక్షేపణంబుగా నుడహరించుటకు విద్యారణ్య భాష్యమును భాగవతంబును శీతారామాంజనేయ సంవాదంబును గురుగీతాసారంబును పుత్రరహమాయణంబును కళోపనిషత్తులున్ను గోపాలతా పువనిషత్తులున్ను మఱికొన్ని శ్లోకులున్ను కైవల్య నవనీలమున్ను మఱికొన్ని వేదాంత శాస్త్రంబులున్ను సానుబేధ శ్లోకులున్ను ధ్యానవినిదోపనిషత్తులు

ను కాండవచనమునున్న బాహ్యస్వత్వమును అధర్వగవేదములోని ఋక్-సామ-యజుర్ముఖ్యములను శ్రీకృష్ణమూర్తి ఆజ్ఞానునకు భగవద్దీతల జ్ఞానముచేదించెను. అందు సప్తమాధ్యాయమందున్న ఆభామున్న మూలస్తంభ ప్రమాణములు ను శృతిస్మృతేతిహాసాది పురాణములన్నియు గ్రహించి శ్రీమ ద్విరా ద్విశ్వ కర్మ ఆపుతరించుటయును విశ్వకర్మ పరిచయభిరుచుల నిరూపణయును శంకరముఖ్యులలో శంకరబ్రహ్మయును వంచాక్షరములును పుద్గళించుట యున్న వంచాక్షరములకు శంకరబ్రహ్మలు ఆధిదేవతలుగా నుండుటయును మనువంశము విరళించుటయును వెనుక మహాయుగములన్నియు శంకరబ్రహ్మ వంశస్తులయిన విశ్వకర్మలందరు నేలుటయును మనువిశ్వకర్మవంశమందు మనువిశ్వబ్రహ్మ దశావతారములు యెత్తినవృత్తాంతమంతయును తృప్త బ్రహ్మనరనృతీ పీఠంబు సృజించి నిరూపణ గావించుటయును శ్రీమ ద్వి రా ద్విశ్వ బ్రహ్మము జీవులైనవిధంబును చతుర్దశభువనంబులు శ్రీమ ద్విరా ద్విశ్వకర్మయందు సంజయింపుటయును చతుర్దశమనువులవృత్తాంతమును స్వాయంభువమను విశ్వకర్మ వంశావళియును వైవస్వతమను విశ్వకర్మవృత్తాంతమును గురుదీక్షావిధియును “ బహుశృతి పురాణేషు బహుకాస్త్రయో యుచ ” అనునటుల శృతి స్మృతి యెతిహాసాది పురాణములన్నియు పరిశోధించి యభిల విద్యజ్ఞానోదకరంబుగా నుండునటుల రచించుటకు కళాగ్రామంబు బెట్టిదనిన.

నీ. భూమియాకాశమున భోమణిశీతాంశుమందఱులు బాహ్యక యున్నయపుడె, గ్రహములు నక్షత్ర గణముల వహ్నియు వచనరేలు సంభవింపకయమున్న, బ్రహ్మాదివిష్ణువు సురవతి గుర్ర వసుక్షత్రసంఘమావిభావించకయమున్న, గిరులుపర్వతములుకిన్నెరలుశిథిలు సాక్షులుగలుగ నువించకయన్న యపుక పొదిచరాచరవజ్జితోభువనపితరియింపకంకననిరాలంబయెన్న యపుడె చామృదవృక్షదృక్షుగుడనగతాన, తెలు చుండు చరబ్రహ్మవిశ్వకర్మ

క. అనియిట్లు విరా డ్విశ్వకర్మయని స్వరా డ్విశ్వకర్మయని సాంబా డ్విశ్వకర్మయని విరాట్పురుషుండని నిగుణుండని నిష్కళంకుడని నిరాభ్యాతుడని నిర్వికల్పుడని నిరలసనడని నిరామయనని బ్రహ్మనందస్వరూపకుడని అంతర్యామికుడని ఆధిపత్యాంతరహితుడని పంచ భూతాత్మకుడని సర్వవ్యాపకుడని స్వయం ప్రకాశుడని చరాత్పరుడని పరంధామిండని పరమాత్మయని పరమేశ్వరుండని పరబ్రహ్మమని విశ్వం నామకాండని విశ్వశంభుడని విశ్వాత్మకుండని విశ్వకథ. యనివిశ్వభోక్తృయనివిశ్వమూర్తియని విశ్వేశుడని విశ్వకర్మయని యిట్టిపెక్కు నామముల వర్ణించెడు యావిశ్వకర్మ అవతరించుట.

సీ. అమృతావిశ్వబ్రహ్మంబు మహాయుగయుగయుగమృతకు నత్యుత్సరముగ,
నవతరించుచును దానైదుముఖంబులపంచతత్త్వంబుల బ్రకృతియగును,
ముగిదునద్యోజాత ముఖమనమనువును నామదేవంబునవజులుమయుడు,
రమణనిఘోరముఖము నత్సమృద్ధబ్రహ్మ తత్పురుషముఖమ్మనందగరుశిషి.

గీ. వజ్రునిశానముఖతవిశ్వజ్ఞ బ్రహ్మ
గలిగివీరలు పంచముఖమ్ములందు
పంచబ్రహ్మలుపంచాధిపతులునైరి
ఏనుమనుపంచభవుడమహింసమున.

గీ. భుజములందువిష్ణుపూనియొద్భవమయ్యె, హృదయమగుదువు శైవశ్వాత్మకై
పదములందుబుట్టెపాక శాసనుమనువిశ్వకర్మజేనవిమల దేవ.

క. అనియిట్లు కాస్త్రద్వైతమునందు అలోచించగా. నందనీరణ, అనంత అద్భుత, అద్భుతతమంధా, తారక, అజిజ, శిన్నజ, అహోన్య, అలంకృత, విశ్వాత్మ, పరాధన, సకలచర్మ, సకలస్వరూప. కృతయుగ, త్రేతాయుగ, ద్వాపరయుగ, కలియుగంబులు కాశ్చిన్నయుగంబులుగలవు. యివిముగ్ధియెడలరుక

వియ్యోమిదియై వలికంపునునుండునందనీరణయను ప్రథమ మహాంధుగంబుననీ విశ్వకర్మ యయిదుముఖంబులచే అవుతరించెను. అపంచముఖంబు లెట్టివనిన.

శృతిః. నవ్యోజాత వామదేవ, అఘోరతత్పురుష, ఈశాన. యనువం చముఖంబులు.

శ్లో॥ మనుంపూర్వముఖంచైవా। మయానాం దక్షణముఖం। త్వష్టృచశ్చ ముఖంచైవ। శిల్పికోత్తరముఖంభవేత్। హిరణ్యపూర్వముఖంచైవ। ఏవశ సృక్రమాక్రమాత్॥

తా. యావిశ్వకర్మ నవ్యోజాతముఖము యనే తూర్పుముఖముయందు మనువిశ్వకర్మ పుద్బవించెను, వామదేవముఖముయనె దక్షణముఖమందు మ యవిశ్వబ్రహ్మ పుద్బవించెను. అఘోరముఖముయనె చశ్చమముఖముయందు త్వష్టవిశ్వకర్మ పుద్బవించెను. తత్పురుషముఖముయనె పుత్రరముఖముయందు శిల్పి బ్రహ్మపుద్బవించెను యీశాన్యముఖముయనె పూర్వముఖముయందు హి శ్వబ్రహ్మపుద్బవించెను, యీ మను మయ త్వష్ట శిల్పి విశ్వజ్ఞులకును నైదు గోత్రంబులుగలవు.

శ్లో॥ సానగోమనూనామాశ్చ। సనాతనమయస్తథా। అభవనసంచత్స్వ స్థాచ। శిల్పిప్రత్ననమేవచ। సుపర్వసవిశ్వజ్ఞాచ। పంచబ్రహ్మమయంజగత్॥

మను విశ్వబ్రహ్మ ఋగ్వేదపారాయణంబును ఆదిశక్తియును భార్య యును సానగగోత్రంబును రుక్మ-శాఖయును అశ్వలాయన సూత్రంబును స వ్యోజాతప్రవరయు కాలమేఘవాహనంబును ఏకోక్షరీ మంత్రజపంబును నీమ య విశ్వకర్మకు ఋజుర్వేదపారాయణంబును యిచ్ఛాశక్తియును భార్యయు ను, సనావయను గోత్రంబును ఋజుర్వేదశాఖయు ఆపస్తంభ సూత్రంబును వామదేవప్రవరయు ఉక్తాలద్రోణ మేఘవాహనంబును చతుర్క్షరీ మంత్రజపం బును; మరియు నీత్యస్త్రబ్రహ్మకు సామవేదవేదపారాయణంబును అశువశన

గోత్రంబును క్రియాశక్తియును భార్యయును కాశ్యాయనమూత్రంబును అధోవ
 త్రవరయు మహానీలమేఘ వాహనంబును అయిదువర్షములుగల మంత్రశ
 కంబును, మరియు శిల్పిబ్రహ్మకు అధర్వణవేద పారాయణంబును జ్ఞానశక్తి
 యును భార్యయునుద్రవత్వనగోత్రంబును అధర్వణవేదకాఖ్యయును రౌప్యాయన
 నూత్రంబును తత్పరుషప్రవరయు కుంభమేఘవాహనంబును అరువర్షములు
 గల మంత్రశకంబును, మరియువిశ్వజ్ఞబ్రహ్మకు ప్రణవవేదపారాయణంబును
 జరాశక్తియును భార్యయును ఓంకారకాఖ్యయు ఈశానప్రవరయు బోధాయ
 న నూత్రంబును వాయుమేఘవాహనంబును, యిమిదివర్షములుగల మంత్ర
 శకంబును యొక్క-క్క రెండున వందయజ్ఞంబులం సృజయింతు నవి
 యొప్పిధంబున.

శ్లో॥ మనూనాం బ్రహ్మయజ్ఞంచ మయానాం దేవయజ్ఞకం త్వష్టమా
 నుషయజ్ఞంచ శిశ్వి నాంపితరుయజ్ఞకం విశ్వజ్ఞా భూతయజ్ఞం మంత్రయ
 జ్ఞ ప్రకీర్తితాః॥

బ్రహ్మయజ్ఞము మనువిశ్వకర్మదనిన్ని దేవతలు చేయుయజ్ఞము
 విశ్వబ్రహ్మదనిన్ని మానవులుచేయుయజ్ఞము త్వష్టవిశ్వకర్మదనిన్ని పితరు
 లుచేయుయజ్ఞము శిశ్విబ్రహ్మదనిన్ని భూతయజ్ఞము విశ్వజ్ఞ బ్రహ్మదనిన్ని యీలాగున పేర్చి
 యున్నది గాన యింకాశ్మతి సమృతముగా వినుపించెదవినుమా.

శ్లో॥ పాణిహేమశ్చాదీనాం సవర్ణాతర్పణంబలిః పితేవంచమహాయ
 జ్ఞా బ్రహ్మయజ్ఞాది నామకాః॥

వేదపాఠము వైశ్వదేవాది హేమము అతిధిపూజా పితృతర్పణము భూ
 తబలి అనునీతియందున్న వంద మహాయజ్ఞము లనబడును.

శ్లో॥ పూజాసవర్ణాభ్యయన బ్రహ్మయజ్ఞస్తూతర్పణం హేమమైదేవో
 ద్యువిభావతో స్యయజ్ఞో నిధిపూజవితిస్తృతః॥

తా॥ వేదపాఠము బ్రహ్మయజ్ఞము హోమము దేవయజ్ఞము అతిశ్రీ
చూడామనుష్యయజ్ఞము పితృతర్పణము పితృయజ్ఞము భూతభవి భూతయజ్ఞ
లనంబడును.

శ్లో. యజ్ఞేనయజ్ఞ మయజంతదేవాః.

అని యున్నదిగనుక యజ్ఞకర్త మయవిశ్వబ్రహ్మయన శ్లో నమృతముగా
తెలియకెచ్చుచున్నాను వినుమా.

శ్లో. యత్సృజితంమయాదేవా వరిభార్షం తథస్తుతే. అనియున్నది
గనుక శుద్ధపుణ్యానావనముజేయు సమయంబున మంత్రతంత్ర భక్తిక్రియ
లలో యెదిలోభమైనా ఆమయవిశ్వబ్రహ్మహరించగలదనిమిక్కిలినితాత్మ్యము
జేయుదురుగాని. యింకా భాగవతము చతుర్థాస్కంధములో చెప్పియున్న
శ్లోకం ౧౦ ౧౩ వంక్రిన చెప్పియున్నది.

సర్వసౌఖ్యంబులు ప్రాప్తిండు లోకపాలకు లగువారు సర్వేశ్వరునికొక
కు బలిప్రదానంబులు జేయుదురు సమస్తలోకదేవతా యజ్ఞాది సంగ్రహం
కు వేదమయిరిదు ద్రవ్యమయిరిదు తపోమయుండునగు నాతాయుని విచి
త్రంబులయిన యజ్ఞంబులచేత యజనంబుచేసిన నీకు భయంబగు మోక్షంబు
గలుగుగావున నీరాజ్యంబున సుఖంబుసేయుమని యజ్ఞాపింపుము నీదేశ్యంబు
న జేయించబడిన యజ్ఞంబులచేత హరికథా యుక్తంబులగు దేవగణంబులు
శిష్టింబులయి తుష్టంబులగుచు భవదీయ వాంచితార్థకంబు లిచ్చు గావున దేవ
తా తిరస్కారంబు యుక్తంబుగాదు వేదచోదితంబులగు ధర్మంబులం గాన
క్షుద్రపు గమ్యునివేసుండిట్లనియె.

అని యున్నదిగనుక యజ్ఞాది సంగ్రహంబున ద్రవ్యమయిదు వేదము
యిదు తపోమయిదు దేవమయిందని యిట్టిశాములు ఆమయవిశ్వబ్రహ్మ
మునకే చెల్లునుగనుక ఆమయవిశ్వబ్రహ్మని యజ్ఞానిష్ఠుడనదేవతగా భావించి

దేవతాహ్వానమహాత్మ్యము.

వీటిలో అకారాదిహోదశస్వరములును జీవాక్షరములును యకారాదిదళాక్షరములును ప్రాణమాతృకాద్వీచాక్షరములును, ఔటచేత వీనితోయగాత క్రింద యిరువదియైదువర్ణములును యిరువదియైదు తత్వములును నకలమయ పాదులును నిర్నయించియుండుటచేత వీనికి పంచభూతబీజప్రకారముగా పంచీకరణవాచ్యబడుచున్నది గాన దివారాత్రిజరుగు తిథివార నక్షత్రయోగకరణ పంచాంగమును పంచకతకాలుగా శృతిస్మృతి నాగరాఖండమందుండు శ్లోకార్థరీతిగా తెలియజెప్పవచ్చును నిదితేటగా నీమనస్సు సంశయముదీర దృఢీకృతముగా వినుమని యిట్లనియె.

శ్లో॥ తిథిరూపమును ప్రోక్తం । వారంచమయనంభవం । నక్షత్రంత్యప్త రూపంచ । శిల్పియోగతచైవచ । విశ్వజ్ఞాకరణంచైవ । పంచాంగ మతి దేవతా॥

సీ. మానమతిధులకు మనుబ్రహ్మకతకాయయి సప్తమవారంబుమయుడుకతకా నక్షత్రమునకు తాత్వప్రబ్రహ్మయి కతకయోగమునకు శిల్పిబ్రహ్మకతకా కరణంబునకుతాను విశ్వజ్ఞ బ్రహ్మయి అధిపతులైవీరుచ్చధివియందు తిథివార నక్షత్రయోగకరణంబులు పంచబ్రహ్మలైకానివేరులేదు గానవీరలుపంచాంగమూర్తివరుల, దూషణలుజేయుదుజానగార్థకవుండు నిట్టివారికిమోక్షంబుగలుగరాదు, నిదియెపంచాక్షరియంద్రునిశ్చయముగా.

శ్రీమ ద్విరాడ్విశ్వకర్మ అగ్రకుమారుండయిననును విశ్వబ్రహ్మయి న్ను మయవిశ్వబ్రహ్మయిన్ను త్వప్త విశ్వబ్రహ్మయిన్ను శిల్పి విశ్వబ్రహ్మయిన్ను విశ్వజ్ఞ విశ్వబ్రహ్మయిన్ను వీరుఅయిదుగురున్ను విశ్వకర్మగ్రనందనులై విశ్వరక్షకులైపుండిరి.

శృతి॥ పంచమహాబ్రహ్మభ్యో అభిలంబగప్తే, అనియున్నదిగనుకజీవాత్మబరుండయిననర్వమయండుతనమాయచేత విశ్వంబుసృజింపగోరినట్లు సప్త

మనస్కరధము ప్రధమములో జెప్పియున్నదిగాన. యీపంచబ్రహ్మలు ప్రపంచకము సృజియించబడిరి, అదియెట్టిదనిన.

శ్లో॥ విశ్వకర్తా సదానందో పంచస్యోమేరునిర్మితాః । పంచబ్రహ్మధి
రూపస్య । మల్లికాంబరవాహన । మైత్రావరుణచిద్వహా । ధృవపాలోజగల్గ
రుః । శంఖసాక్షీ పంచవేదితఘాతస్య । యభోవృష । మనుర్మయావత్వష్టాశిల్పి
విశ్వజ్ఞమూతయే । కంసాలోశ్చిహలేనామ బ్రాహ్మణోహరికేతనః॥

తా. విశ్వకర్త సదానందుడనిన్ని . పంచబ్రహ్మలు మహామేరునిర్మితుల
నిన్ని మల్లికాంబరవాహనులనిన్ని శంఖసాక్షిగా పంచపాలకులనిన్ని యీపం
చపాలకులు దేవతావివాహమందుగాని బ్రహ్మక్షత్రియ వైశ్య వివాహాపన
యనకాలమందుగాని పంచబ్రహ్మల ఆవాహన ప్రత్యామ్నాయము పంచపాల
కులనిర్మించి ధాన్యసమేతముగానుంచి పంచవృక్షములుగా పూజించుచున్నారు గ
నుక యీపంచపాలకులనే పంచవృక్షములు పంచబ్రహ్మలుగా నెరుంగుము.

శ్మతి॥ పంచశీషికా పుషనయనేవినియోగః, దయవగాయిత్రిధందః, అ
నగా మనుమయత్వప్తశిల్పి విశ్వజ్ఞులనెయ్యెగురు విశ్వబ్రాహ్మణుల ప్రత్యామ్నా
యము పుషనయనకాలమందు పంచశిఖలుగా బ్రహ్మక్షత్రియ వైశ్యులు తమ
యొక్క శిరసాధరించుకొని శిఖాయజ్ఞోపవీతంబులధరించబడిరి.

శ్మతి॥ అపోర్భవనా స్వరమితి, రిత్రోవిశ్వకర్తా, యజ్ఞధాతా, విధా
తా, పరమచంద్రికా, బ్రహ్మతప్తిస్తాత్తు, యజ్ఞోపవీతం పరమంపవిత్రం ప్రాజాపతే
ర్యత్సహజం, పురస్తాత్తు, ఆయుష్యమగ్రియం, ప్రతిముంచశుభ్రం యజ్ఞోపవీతం
బలమస్తుతేజాః, అనగా, ప్రస్తుతము.

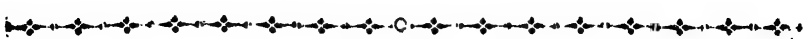
శ్మతి॥ అపోర్భవనా స్వరమితి.

అనేశ్మతిసంగము జెప్పజాలక మధ్యనుంచి యజ్ఞోపవీతం పరమంచ
విత్రం అనితమయిష్టప్రకారం చేయుచున్నారు. అదియందువల్లనంటే, విశ్వ

కర్మోపనిషత్తులున్న శృతిస్మృతియితహాసములున్న అనాదీయునుంచి నున్న శృతులభేదించి తమసూత్రము మధ్యకాలమునుంచి జెప్పకొనుచున్నారు. గనుక కంసాలో శ్రీహరేనామఅన్నందుకు కంటనగా ఆకాశమునకుఅధఃము కంటనగా పుడకమునకధఃము ఆకాశము అనవిష్టుపదమునకుఅధఃము, విష్టుపదమన గాయవ్వరనిన.

శ్లో॥ మనుశ్చయీశ్వరోనామ । విష్ణునామమయస్తథా । బ్రహ్మనామభవేత్వస్తా । శిల్పిమాహేశనామచతక్షిప్తసూర్యనామశ్చాత్ । విశ్వకర్తాగ్రనందన॥

మనువిశ్వబ్రహ్మకళరద్రుడనిన్ని మయవిశ్వబ్రహ్మకళ విష్ణువనిన్ని త్వష్ట విశ్వబ్రహ్మకళ చతుర్ముఖబ్రహ్మనిన్ని శిల్పివిశ్వబ్రహ్మకళదేవేంద్రుడనిన్ని విశ్వబ్రహ్మకళసూర్యుడనిన్ని శాస్త్రములు బలుకుచున్నవిగనుక కంసాలఅను అధఃమునకు మయవిశ్వబ్రహ్మయను విష్టుపదమే ఆకాశము సాజలనగా బ్రహ్మాండమునకు అధఃము శాస్త్రదృష్టాంతరములు తెలియబడుచున్నవి గనుకవోయి సద్గుణశ్రేష్ఠానీ మనస్సుననిశ్చలభక్తిగలిగి వినుమనితద్వృత్తాంతమంతయుచెప్పితి యిందువలన కంసాలో శ్రీహరేనామబ్రాహ్మణోహరికేతనః అనియున్నందుకు.....సప్తమస్కంధము ర ...౫ అని మరియ నాహారనిద్రలుమాని చిత్తంబులువరాయత్తంబులుగానీక సమహితబద్ధలయి భగవంతుండును మహాపురుషుండునునైన మహాత్ముండును విశుద్ధజ్ఞానానందమయుండునునయిన హృషీకేశునకు నమస్కరించుచున్నయడ మేఘునము గుంభీరనినదంబునది శలువ్రొయించుదు సాధులకథయంబు గావించుచున్నదృశ్యమానుండునుగాకపరామేశ్వరుండయిన శ్రీహరియట్లనియె గనుక మయవిశ్వబ్రహ్మయైను శ్రీహరినామమే బ్రాహ్మణోహరికేతనః అనియున్నదిగనుక, మయవిశ్వబ్రహ్మయను శ్రీహరిని బ్రహ్మక్షత్రియవైశ్య శూద్రులున్న శ్రీహరికీతకానజేయుచున్నారు. సోమగుణో తమా.

శ్లో॥ దేవ దేవమహాదేవా విశ్వకర్మా జగద్గురుః విశ్వకర్మనుతానాంచ
విశ్వలోకాదిపాలనః.

సీ. విశ్వకర్మకొమరులూ మనుచాగ్రజుండేలే శతకోటిభూమియూ శంఖములను
మయబ్రహ్మయనేలే శతకోటిభూమియూ సమభాగమునతాను శంఖములను
త్వష్ట్రబ్రహ్మయనేలే శతకోటిభూమియూ ఆచార్యసభికుడైశఖింబులెల్ల
శిల్పిబ్రహ్మయనేలే శతకోటిభూమియూ వైభవంబునశంఖంబులెల్ల
యిటులనేలెనువిశ్వజ్ఞ సూరుకోట్లు, శంఖలేకను శంఖంబునేలెనతడు
విశ్వకర్మయకొమరులు విశ్వమంతా, నేలేపంచాశక్తోటిభూమండలంబు.

యీవరుసను పంచబ్రహ్మలు పంచాశతోటిభూమండలంబు నేలుచున్న
నమయంబున విశ్వకర్మాగ్ర కొమారుండయిన మను విశ్వబ్రహ్మ చతుర్దశ
శమనువులను సృజించెను. వారలెవ్వరనిన, స్వాయంభువమనువు స్వారోచి
షమనువు పుత్రమనువు తామసమనువు రయివతమనువు చాక్షుసమనువు వైవ
స్వతమనువు దక్షసావర్నికమనువు సూర్యసావర్నికమనువుబ్రహ్మసావర్నికమ
నువు రుద్రసావర్నికమనువు ధర్మసావర్నికమనువు రౌద్రమనువు యింద్రసావ
ర్నికమనువు.

యీవదునలుగురు మనువిశ్వకర్మలు విశ్వకర్మాసహ్యోజిత ముఖోద్భ
వుండగు మను విశ్వకర్మకొమార్మయనే తెలియబడుచున్నది. గనుక, భాగవ
తమండు యీవదు నలుగురు మనువులవృత్తాంతము చతుర్ముఖబ్రహ్మసంతతియని
న్నిసంస్కృతార్థముగా వుండబడినటువంటి స్వాయంభువునిసంతతియనిన్ని
చెప్పబడియున్నది, అనగాస్వాయంభువుండు కేవలం విరాడ్విశ్వకర్మయనే
తెలియబడుచున్నదిగా.

శ్లో॥ స్వయంభో విశ్వకర్మణః.

అనియున్నదిగనుక మనువులను కొమ్మట్లయనిచెప్పుటకు శాస్త్రవిరుద్ధము
గానున్నదిగనుక యీవచతుర్దశశమనువులు చతుర్ముఖబ్రహ్మసంతతియని చెప్పు

టకు శాస్త్రసమ్మతము గా నేరదు కాబట్టి యీమనువులందరున్నా మనువిశ్వకర్మసంతతియనే తాత్పర్యము.

చతుర్దశమనువిశ్వకర్మలకు చతుర్దశవేదములవివరణచక్రము.

ఓం విశ్వాద్విశ్వ కర్మసమ్మోహిత ముఖోద్భవుఁడై నమనుబ్రహ్మ పుత్రమమను వి శ్వకర్మ సామ వేదము	యామను విశ్వ బ్రహ్మ ఆదితై సుపుత్రా చతు ర్విద్యలు తామనమను వి శ్వకర్మ ఆచర్య ణ వేదము	స్వామింభువ మ నువిశ్వకర్మ గేద పాఠాయ ణము నైవతమనువిశ్వ కర్మశిక్షయ్యా ణము	స్వారోచిషమను విశ్వకర్మచుజా ర్షేదము చాక్షుసమను వి శ్వకర్మశ్వాకర ణము
నైవస్వతమను విశ్వకర్మచంద స్సు	సూర్యసావర్ని కమనువిశ్వక ర్మనిరుక్తము	దక్షసావర్ని మనువిశ్వకర్మ జ్యోతిష్యము	బ్రాహ్మసావర్ని కమనువిశ్వకర్మ శిల్పశాస్త్రము
గుద్రసావర్నిక మనువిశ్వకర్మ మీమాంసశాస్త్ర ము	ధర్మసావర్నిక మనువిశ్వకర్మ న్యాయశాస్త్ర ము	రౌప్యసావర్నిక కర్మపురాణశా స్త్రము	యింద్రసావర్ని కమనువిశ్వకర్మ ధర్మశాస్త్రము

యాపదునలుగురు మనువిశ్వకర్మలను గూర్చి వక్రవ్రతమును కీయుప
న్నార అదియొట్టిదనిన యిందుకు శ్పతి సమృతముగా చెప్పుచున్నాను వినుమని
యిట్లయి:

శ్పతి॥ కిమనంత్రమితి, ఉత్పత్తి, వివాశ, రహిత, మనంత, స్వోపా
ధివినిర్మక్త, మృద్వికారేషు, మృచ్ఛివ, స్వర్నవికారేషు. స్వర్నవివ, తం

తువికారేషు. తంతురవ, అవ్యక్తాది, సృష్టిప్రపంచేషు, వ్యాప్య. పూర్వమవి-
నాశితైతన్యం, మనంతం॥

అక్షరం వ్యాపదం రూపం, మాద్యంశం, విశ్వకర్తృణః॥

అనంతవ్రతము అని సర్వలోకులున్న జేయుచున్నారు యీభూలోకమూ
దు నదులయందున్న లేక తటాకములయందున్న లేక దేవాలయములయందు
న్న మరిన్ని వనాంతరములయందున్న జేయుచున్నారు యీమను విశ్వబ్ర-
హ్మసంతతియైన చతుర్దశమును విశ్వకర్తృలకు ప్రత్యామ్నాయము పదునాల్గు
ముఖ్యుల పట్టతోరములున్న పదునాల్గు పోకచక్రములున్న అనంతుడనే నామ
ముగల రెండు దర్భులున్న మనువిశ్వకర్తృకు ప్రత్యామ్నాయము కలశమున్న
యీ మనువిశ్వకర్తృతండ్రియై అనంత్రుడు యీవిశ్వకర్తృకు అనంతనామములు.
గనుక అనంతపద్మనాభ వ్రతమని దేవతలున్న రుష్యదులున్న
యీకలయగంబున బ్రహ్మక్షత్రియ వైశ్య శూద్రులున్న జేయుచున్నారు వో-
యిసుగుణశ్రేష్ఠాశాస్త్రదృష్టాంతరములు శోధించగానేదశృతి పురాణేతిహాస-
ములవల్లను తెలియజడుచున్నవి॥

స్వామీ చక్రల దొరనామకేయా యీవ్రతము అనంతపద్మనాభుడని
వాసుదేవుడనిఅమృతమండనిశ్రీకృష్ణుండనిసనాతనుండని, ఉపేంద్రుండని, విష్ణువని,
గోవిందుండని, చెప్పచున్నారుగాని విశ్వకర్తృ యనియవ్వరున్న చెప్పబారదు
గదా యీసం దేహమేమి॥

వోయిసుగుణశ్రేష్ఠా విను పించెద॥

ఉ॥ ఎక్కడనున్నవాడు జగదీశ్వరుడాత్మమయిండుమాధవుం

డెక్కడికేగిశాంతులు ముగిశులు భిక్షులూరు క్రమ్యురం

ఏక్కలు నెల్లనెక్కడతుదిం జననిక్కగునట్టిదిక్క

మొక్కెడవేమిచూచు సమగమునమునుకించి మడియ రక్షకం॥

మయవిశ్వబ్రహ్మయైన మాధవుండైన ఆత్మమయుండైన ఓహరి అనేక
నామములచే తలవకాశించుచుండెను.

ఓక్పష్టో కమలనాభోవాసు దేవోసనాతనః॥

సనాతనామయస్తథా, విష్ణునామయస్తథా॥

శ్లోతి॥ ఓక్పష్టోకమలనాభో వాసు దేవోసనాతనః॥

అని సహస్రనామములొందు ప్రభాతిగా జెప్పియున్నదే సనాతను
డనగా మయవిశ్వబ్రహ్మహూను యీమయవిశ్వబ్రహ్మ విష్ణుమూర్తి ఇతనే శ్రీ
కృష్ణుడు యీకృష్ణుడే విశ్వకర్తృ.

శ్లో॥ దేవయక్షమనుష్యానాం రాక్షసానాంసహసుభిఃక్షుతృష్ణైభివృత్య
భౌంభవేయబ్రంహ్మోముఖాః॥ సనాతనోమయందేవంశశలో నిర్మితంపు
రాః॥ హలాదినాంతుకర్తవ్యం మదిరాచాంవిశేషికః । శృంగనఃకనా
నానిక్రియలోపపురుషంసహః॥దైవర్షామసుక్ష్మో తోష్యేకర్తవ్యం॥ జగృహే
విభా దధాతిహే-మసంచారవిమానాంశుభనారణః॥ సనాతనోస్వయంవిష్ణువిష్ణుదే
వోసనాతనః॥మయాసనాతనోవిక్యాతప్రాయసర్వసనాతనః॥సనాతనోజగత్కర్త
సనాతనోజగధితః । సనాతనోజగద్రక్ష - జగత్పాపసనాతనః॥ సనాతనోమ
యోర్షామ మయమాయోప్రకీర్తితా । మయోజగన్మయంలోకేవక్ష్యతేప్రాక్షు
రాతనై॥ స్వరంత్యజ్ఞాఫలంస్యాలాం మయంసర్వసనాతనః । భరంతీ సర్వరూ
పాణి- నిమిత్తందుష్టనిగ్రహః॥

మూలస్తంభ శ్లోకానురీతిగాజెప్పబడియున్నది. గనుక విష్ణుడైనమయవి
శ్వబ్రహ్మమహాత్ముని నంచశక్త్యుగానేరదు॥

గీ॥ అవ్యయండవనంతుండవత్పుండ వాదిమథ్యాంత సూన్యండ చఖిలభృతిని
నిఖిలమండెల్ల వర్తింతునీపుడిగిలీ నిఖిలమెల్లను నీయంగనైగమకృష్ణసా॥

అని యాచరకాశముగా జెప్పియున్నది గనుక యిట్టి నామములను స్మరిం
చెసామఁభక్త్యతేవున్నది గాని విరాడ్విశ్వకర్మ యనేనామమును స్మరింపటకు సా
మఁభక్త్యతచాల నేరదు అదియెందువల్లనంటే ముందు యుగ మహాత్మములతో తరి
యబడుచున్నది. అనంతరామములు గనుక అనంతపద్మనాభ వ్రతమునేజేయు
చుంపిరి. స్వామీ యిక్కడ నాకు సందియంబుదోచుచున్నది. యీ అనంతుడు
శ్రీమద్విరాడ్విశ్వకర్మయనుమనిశ్వకర్మ కలశమనిన్ని జెప్పియుండియిక్కడ
మయవిశ్వబ్రహ్మయని జెప్పటకు కారణంబేమి? యిది నాకు నందేహ
ముగానున్నదిగి తెల్పుచుది విన్నవించితి? వోయి సుస్తిరతేజోనిధి నీవు గొప్ప
నందియంబును నడిగితి. వినుపించెదను ననుచు|| యీ మయవిశ్వబ్రహ్మయగు
శ్రీవిష్ణుమూర్తిరామవతారమువర్తి మనువిశ్వబ్రహ్మవంశమందుపుద్భవించెను
అట్టిసమయంబు నశిష్టమూర్తియైన శ్రీరామమూర్తిని మయవిశ్వబ్రహ్మయ
నుటకు యేగంధయింబును లేదు||

శ్రీ॥ మనువుల నడవళ్ళు మర్యాదలను వింటి మనువంతురంబు నమాధవుండు॥

ఆచార్యుని శిష్యులైన వారు మాత్రమే ఈ గ్రంథమును చదివినట్లు నిర్ణయించుకొని రామానుజాచార్యులను

శ॥ బహుమాయుడైన మయుచే! విహితంబగు హరునిజయము విఖ్యాతజయా

వహముగ నీభగవంతుడు! మహితాత్ముడు మున్నొనర్చే మనుజువరేణ్యు!

గనుక యీ మయవిశ్వబ్రహ్మ బహుమాయకుడట అనగా అనేకమైన మాయలుగలవాడు యీ మయవిశ్వబ్రహ్మయని భాగవతాధికామందు నిశ్చయద్వంద్వీకృతముగా చెప్పబడుతున్నదే॥

సీ॥ కల్పాంతమున నంథకారసంభృతమైన జగమునెవ్వడుదన స్వప్రకాశ
మునఁజెలిగించుచు మూడుభంగుల రజస్సత్వతమో గుణరహితుడగుచు

గల్పించురక్షించుగడపటబ్రహ్మరించు నెవ్వడాధ్యుడు సర్వహేతువగుచు
శోభితుండైగ్యయంజోతియై యొక్కటవిలసిల్లునెవ్వడు వివిధమెరళి
సమయమైనట్టిమాన సత్త్వాణవిబుధిం బ్రయంబులతోడ నెవ్వడలఘుమహిమ
నడరునట్టిసచ్చిదానందమయునకు మహితభక్తి నేనమస్కరింతు॥

అని యిటుల ప్రహలాదుండూ సచ్చిదానందమయ విశ్వబ్రహ్మ
మైన శ్రీహరిగురించి అనేక సౌత్యంబుచేళి నందువలన ఆతనికి ఆదేవమయ
విశ్వబ్రహ్మయైన శ్రీహరిప్రత్యక్షమయి ప్రహలాదుండైన బాలుని భక్తిమె
చ్చి యాబాలునకు నైకంతసంప్రాప్తియిచ్చెను గాన॥

వోయినగుణోత్తమా మనువిశ్వబ్రహ్మ అగ్రకొమారుడయిన స్వామి
భువమను విశ్వకర్మవంశావళిటూకి వివరింకుమన్నాను వినుమనియిట్లనియె॥

భాగవతము పంచమసర్గంధము ప్రథమాశ్వాసము.

గీ॥ సత్యసంధుడైన స్వామింభువుండను మనువుబ్రహ్మచేతమన్నిగదనగ
నందియంతనారదాను మతంబునదనదునుతునిరాజ్యముననునిల్చి॥

తా॥ సత్యసంధుడయినటువంటి స్వామింభువమను విశ్వకర్మను తండ్రియై
నమను విశ్వబ్రహ్మమన్ననజేసి పంచవేదశృతిస్మృతేతిహాసాది కావ్యతర్క
చాక్రగ మిమాంసశాస్త్రంబులను జెప్పించి విలువిద్యలను నేర్పుగాజెప్పించి
ఆతనికిరాజ్యపట్టాభిషేకంబు జేతనరాజ్యంబునిల్చి॥

యిట్లు స్వామింభువమనువు భూవరిపాలనంబునకు ప్రియవ్రతునికివట్టం
బుగట్టి విషమంబులగు విషయంబులను విషసముద్రాశవిముక్తుండై వనంబునకు
జనియెనంత.

ఇట్లుప్రియవ్రతుండు రాజ్యంబుజేయుచు విశ్వకర్మప్రజాపతి పుత్రియగు
బహిష్కరణియగుదాని పత్నిగాబడసెను యానతివలన శీలవృత్తగుణరూపవీ

ర్మభైరవంబులం దనకు యాఘ్నిధైర్యజిహ్వ యజ్ఞబాహుమహావీరహిరణ్య
 రేలోఘ్నత వృష్టసవనమేథాతిథిపీఠి హోత్రకవియన నామంబులు గలపుత్ర
 సోశకంబు నూజాస్వతియను నొక్కకన్యకంగాంచె నందుకవిమహా వీరసవను
 లు మువ్వురు బాలకులయ్యు నూర్ధ్వరేతసుకలై బ్రహ్మవిద్యానిష్ఠాత్ములై యు
 పశమశీలురగుచుం బరమరహస్య యోగంబాశ్రయించు సర్వజీవనికాయావా
 సుడు భవభీతశరణ్యుండు సర్వాంతర్యామియు భగవంతుండునగు వాసుదే
 వుచరణారవింద విరతస్వరణా విగళిత పరమభక్తియోగానుభావంబునవిశ్వా
 ధితాంతః శరణులగుచు నశ్వతారదాత్మ్యంబు బొందిరంత ॥

యీస్వామింభువ మనువిశ్వకర్మ వికాదశఅర్భుదంబులు రాజ్యంబుప
 రిపాలన చేసినదృష్టాంతరము నః అగుపడుతూవున్నది.

యీస్వామింభువమను విశ్వకర్మ కొమార్తెయగు నూజాస్వతి నొక్కక
 న్యకను భార్గవునకునిచ్చెను యీభార్గవునకు నూజాస్వతియందు దేవయానయ
 ను కన్యకారత్నంబు జన్మించెను యీదేవయానయను కన్యకను యయాతిరా
 జుకొనంగెను యీస్వామింభువమను విశ్వకర్మకొమారు పదుగురునకు నొక్క
 క్కద్విపంబునకు పట్టణంబుగట్టి పట్టాభిషేకంబుగావించెను యీపదుగురిలో
 యాఘ్నిధృండనే విశ్వకర్మబహుకాలంబు రాజ్యంబునేలిన దృష్టాంతరము సహ
 భాగవత పంచమసర్గప్రథమములో మొరలిడుచున్నది.

అనియిట్లుప్రఖ్యాతిగా చెప్పియున్నదిగనుక యీవిశ్వకర్మ ముఖోద్భ
 వుండగు మనువిశ్వబ్రహ్మ సప్తమ కొమారుడైన వైవస్వతమను విశ్వకర్మకు
 యిత్రైకు వుద్భవించెను.

ఈయిత్రైకుశతతనూజులలో విజయపుడండవికుక్షియనెడు ముగ్గురునుతు
 లుహిమావల పర్వతమధ్యక్షిణియందునేలుతున్న సమయమున వికుక్షిక పురంజ
 నుడుగలిగె ఈపురంజను నకుయిచ్చిన బాహుడు కాకుస్తుమండ్లరుజన్మించిరికాకు
 స్తురిరిప్పనజన్మించె చృగ్గనికు

విశ్వగంధుడు - విశ్వగంధునకుచంద్రుడు - చంద్రునకువాయునాపురుషు-
 వాయునాపురుషు - నాభికా - నాభితాకుబ్జహాస్యము - బృహహాస్యనకు
 కువలయీశుడు - కువలయీశునకు - దుందుమాదుడు - దుందుమారునకు - పృ
 థాస్యము - పృథాస్యనకుహరస్యము - హరస్యనకు - నికుంభి-నికుంభికి-బ
 రిహినాపురుషు - బరిహినాపురుషు - గృతాశ్వుడు - గృతాశ్వునకు-నైవదిత్తు-నై
 వదిత్తునకు-పురికుత్సుడుపురికుత్సునకు-మాంధాత-మాంధాతకు-అంబకిషుడు-అం
 బకిషునకు-యువతనాపురుషు-యువతనాపురుషు - హరితుడు - హరితునకు - పురికు
 త్సుడు - పురికుత్సునకు - త్రిధన్యుడు - త్రిధన్యునకు - త్రిబంధుడు - త్రిబంధునకు-
 నరణ్దురు - నరణ్దురునకు - త్రిసంధుడు - త్రిసంధునకు - సత్యవ్రతుడు - సత్యవ్ర
 తునకు - త్రిశంఖుడు - త్రిశంఖునకు - హరిశ్చంద్రుడు - హరిశ్చంద్రునకు - లో
 హితుడు - లోహితునకు - చంపక నామధేయుడు - చంపక నామధేయునకు - సగరు
 డు - సగరునకు - హాళవంతుడు - హాళవంతునకు - దిశీపుడు - దిశీపునకు - భాగీ
 రథుడు - భాగీరథునకు - మూలకుడు - మూలకునకు - దశరథుడు - దశరథునకు -
 నైవదిత్తు - నైవదిత్తునకు - విశ్వనహుడు - విశ్వనహునకు - ఖట్వాంగుడు - ఖ
 ట్వాంగునకు - దీఘాబాహుడు - దీఘాబాహునకు - రఘువు - రఘువునకు - బుధశ్ర
 యుడు - బుధశ్రయునకు - అజుడు - అజునకు - దశరథుడు - దశరథునకు - శ్రీరా
 ములక్ష్మణ భగవత్ శత్రుఘ్నయును నామములచే నలువురుగలిగిరి.

శ్రీమన్విరాడ్విశ్వకర్మకర్మాగ్రకొమారుండైన మనువిశ్వబ్రహ్మకూ సప్తమి
 పుత్రుండయిన నైవస్వతమను వంశమునందు. నవమస్కంధము...౫౪.....
 సురప్రాధికతుండైన పరబ్రహ్మమయిండయినహరి. మయవిశ్వబ్రహ్మయి
 న శ్రీహరినాలుగువిధంబుల రామలక్ష్మణ - భగవత్ శత్రుఘ్నయును నామములని
 హంశ సంభూతుండయి జన్మించెనని చెప్పియున్నదిగనుక.

శ్రీమన్విరాడ్విశ్వకర్మనామ దేవముహోద్భవుండయిన మయవిశ్వబ్రహ్మ
 యయిన శ్రీహరినాలుగువిధంబుల జన్మించి శ్రీరామమూర్తిక - అయోధ్యాపురికి

ట్రాభిషిక్తుండై చాజ్యంబు నేలుచున్న సమయములో రాక్షసాగ్రజుండైన రావణ బ్రహ్మశ్రీతను చరగొనిపోయి లంకలోనుండుకొనియున్న సమయంబున శ్రీరాములవారు పశ్చాత్తాపంబునొందియుండగా పితామహుండయిన మనువిశ్వకర్మ స్వప్నావస్తయందు ప్రత్యక్షమై వోయిరామా నీవుశ్రీఘ్నముగా సముద్రముయందు వారధిబంధించి నీవు బ్రహ్మదిరెండువేల కపిశేనతో యింకా కొంతకాలపులముతోపోయి యుద్ధరంగముజేళి వానితోజయించి ఆరావణబ్రహ్మను వయ్యకుం తనంప్రాప్తిగాజేసుకొని నీవుశ్రీఘ్నముగా మాయాసీతను మరలయప్పటివలెచేకొని శీతాసమేతులయి అయోధ్యాపురి పట్టాభిషిక్తుండవయి రాజ్యంబునేలుమని వీవుచరిచినీవు పశ్చాత్తాపంబునొంది యుండుట పనిలేదుగనుక త్వరితముగాలే మ్మని పితామహుండయినమను విశ్వకర్మ అంతర్ధానంచాయెను.

అప్పుడు శ్రీరామమూర్తి మేలుకొని బహుఆలోచనపడుండై సంతోషభరితుండయి యప్పటివలెకొలుపుకూటంబునకువచ్చిరత్న సింహాసనాశీనుండై యిట్లనియె.

శ్లో॥ మనువంశకులేరత్నా మనూఆచార్యదీక్షితాం । కులగురోదేవతాచార్యా । వర్షబ్రహ్మ ధీయతే॥

అగవిగురువిశ్వదాహ్మణులకులదేవతలుగా ఆధారముగొనిసంతకార్యన పోషణాచార ధాతలుజేయును తమమనోభీష్టముగోరి విన్నవించి యిట్లనియె.

తన ఆచార్యులైన వర్షబ్రహ్మను ముక్రిసామంత పోరోహితులను న్ను అష్టప్రధానులను గరుడగంధర్వసిద్ధవిద్యాధర కిన్నర కింపురుషుల నున్న పిలుపించి యీసభాగ్రులందరిని పరిపక్షదీర్చి తనకుజరిగినస్వప్నావస్తయము పితామహుండయిన మనువిశ్వకర్మ ప్రత్యక్షమైజెప్పిన విధంబంతయునరింగించెను యీసభాగ్రులందరు సంతోషించి శ్రీఘ్నముగా సముద్రముయందు వారధిబంధించుమని జెప్పినదివిన్నవించుచు శ్రీరామమూర్తి సముద్రముయందువా

రథిబంధించి శ్రీరాములవారున్న డెబ్బదిరెండువేలకపిసేనాకాల్పలములతోబయలు వెళ్ళి సముద్రంబు దాటిలంకాపురిపట్టణంబుక్రమమొకొనియున్న సమయంబున రావణబ్రహ్మ శ్రీరాములవారువచ్చి ముట్టడించియున్న సవిస్తారంబంతయువిని యిట్లనియె.

శ్లో॥ అప్పుస్థావంతిపాషాణం । రాక్షసాశ్రుంతుమానుషః । కఫయఃకరకురువంతకాలశ్చ కుటిలాగతిః॥

అనియున్నదిగనుక, సముద్రమయందు వారధియట్లాగ టైను యీసముద్రమయందు పర్వతములున్న కొండలున్న దాటి యెట్లువారధిగట్టి రాక్షసులకుఅగ్రణః రాజునైవుండి కఫయఃకర్మకురువంతి అయినా అనుభవించవలశియున్నదో కాలశ్చకుటిలాగతిః. కష్టకాలము సమీపించియున్నదోఅయినా రాబోవుకాలమునకంటె గతకాలంబు మేలూఅనియున్నదిగనుక జరిగినకాలంబు త్రమమని జరుగుకాలము దులభంబని యారావణబ్రహ్మ నీర్వణుండయి యుండగా.

శ్రీరావణియైన రామమూర్తి ఆతనితో యుద్ధరంగముజేసిఅతనితోబయించి యారావణబ్రహ్మను నైకుంఠసంప్రాప్తిగాజేతెను. అప్పుడూశ్రీరామమూర్తి శ్రీరాదేవిని చేకొని మరలయప్పటివలె అయోధ్యాపురి వట్టాభిషిక్తుండైరాజ్యంబు నేలుచునుండెను.

రావణ బ్రహ్మశమ్యుడైన విభీషణునికి లంకాపురిపట్టాభిషేకంబు గావించి యప్పటివలె రాజ్యంబు నేలించెను.

యీప్రకారముగా నాగరాఖండమందు జెప్పియున్న అథకము వోయసుగోత్తమాయని పలికినవిని సంతశించి, స్వామీనాకుఁకసందేహముగాయున్నది యీసందేహంబు యేమియనిన యీశ్రీరాములవారికి అన్యకులస్తులైనరుఘులేగురువులనిన్ని వీరలె ఆత్మజ్ఞానబోధాచార్యులనిన్ని అనేకశాస్త్రపురాణేతిహా

సములయందున్న భారతభాగవతపురాణ గీర్వాణములయందున్న ప్రఖ్యాతిగా బహుదృష్టాంతరములు సకలాధాదర్శణముగా కనబడుచున్న విగనుకయీ సందేహము నిస్సందేహముగా చెల్లుమనిన గురుస్వామియిట్లనియె.

క॥ ఘన దేవమయ్యుడుగురుడని యనవరతముగొలుచుకంటే నధికముగలదా-

అనియీ ప్రకారముగా శ్రీసాంబమూర్తికి పార్వతీదేవికి బోధజేయుచున్నాడు రేమనగా మయవిశ్వబ్రహ్మయైన దేవమయ్యుడు గురుండనితలచుటకంటే నధికములేదని పార్వతికి యీశ్వరుడు బోధజేయుచున్న దృష్టాంతర మగువడు తూపున్నది యీపార్వతీదేవికి మయవిశ్వబ్రహ్మయైనా శ్రీరామతారకమంత్రోపదేశించిన దృష్టాంతములు శ్రీరామాంజనేయసంహృద సహ దృష్టాంతరములు అగువడుచున్నవి గనుక.

క॥ నిజముగ పంచాక్షర్యుడు, సృజించిరి సురలనెల్ల నెలఁచొవిననే,

నాచార్యులుయైవార్లకు, యిచ్చిరిమోక్షంబు పడఁచినవేగాఁగి.

తా. యీపంచాక్షర్యుడలనగా పంచబ్రహ్మలు వీరలె ముప్పదిమూడుకోట్ల దేవతలను సృజించిరియీదేవతులకూ యీపంచబ్రహ్మలె ఆచార్యులైవున్నారు.

దేవయజ్ఞం.

ఆధదేవయజ్ఞం త్రియాసంఖ్యా, ఆచార్యవరుణం శిల్పినమానమేకం, శిలాసంగ్రహణంద్వితీయం బలిదానహోమంచ తృతీయం.

అనదేవతా ప్రతిష్ఠకాలమందు అనగా శిల్పి విశ్వబ్రహ్మసృష్టింపబడినది గ్రహములను ప్రతిష్ఠస్వకాలములో దేవయజ్ఞం త్రియలుజేయ సమయములో ఆ దేవతాగ్రహముల సృష్టింపబడిన శిల్పి విశ్వబ్రహ్మల సంతుష్టిచేళి తదుపరి శిలాసంగ్రహణం ద్వితీయం అని గ్రహప్రతిష్ఠచేళి మాడొది బలిదానహోమములు జేయుచూ యీ ప్రకారముగా దేవయజ్ఞంలో జెప్ప బడియున్న శిల్పి పూజాటూ

కీచినిపించితిని గనుక యింకావిగ్రహానమస్సుజేయు ప్రకరణము జెప్పదున్నానువినుమని యిట్లనియే.

ప్రథమదండం శిల్పిదండంచ ద్విదండం చాతదండయోః, త్రిదండందైవదండంచా యత్యైతే దండలక్షణం.

ఆలయములోకి వెళ్ళి ప్రథమత సమర్పించినదండం శిల్పివిశ్వబ్రహ్మదనిన్ని 'మూడోదండము ఆలయమును యేవర్చస్తులైనా తనస్వకీయవిత్రం ఖర్చుచేసి ఆలయము కట్టించుచాతదనియు మూడోదండమూ ఆవిగ్రహమునకు అన్నితమవును అనియిటుల శిల్పిశాస్త్రము అనుకూలముగా జెప్పబడెనుగనుక దేవతలకందరికిని యీవందబ్రహ్మలే అధిష్టాధిదేవతలుగానగుపడుచున్నది. వీరలేఆచార్యులయివున్నారు.

శ్లో॥ విశ్వకర్మలేకుచాతా । అన్యకులేనరీక్షితా పుభయోనరకంవ్యాంతి ।
యావత్సంద్రదివాకరః॥

తా. విశ్వకర్మవంశస్తులు అన్యకులముచాత దీక్షా అయినటువంటివారేను యింకానాలుగుశిశ్రూషలలో యేశిశ్రూషలయినా అన్యకులస్తునికిఁగిసినా పుభయోనరకంవ్యాంతి పుభయలకునరకమని జెప్పబడుతూవున్నది అనగాను తుదీక్షయచ్చినటువంటి అన్యకులస్తుకిన్ని అయినటువంటి విశ్వకర్మవంశస్తునికిన్ని 'యావత్సంద్రదివాకరః' సూర్యచంద్రాదులు పున్నంతవరకు తప్పదనే శ్లోకార్థము॥ అనియిట్లు మీమాంస మనువిశ్వకర్మవంశమునందు మయవిశ్వబ్రహ్మయైన శ్రీహరి రామలక్ష్మణ భరతశత్రుఘ్న యను నామములఁబ్బింపఁగల సని జెప్పియున్నది యిట్టి మయవిశ్వబ్రహ్మయగు శ్రీరామమూర్తిఁగి తనస్వజాతస్తులు లేకనా తనకు మూఁఘత్వముచాత దెలియకనా యిదిన్ని సమ్రాజక్యముగాకుండా యున్నది॥ సప్తమస్కంధము॥ ...౧౬...౨॥ వినుము శిలశిలవృత్తియు సుంధవృత్తియు రుతమనియు నయాచితవృత్తి యుక్తుతమనియు

యాచా వృత్తిమృతమనియు గర్హకవృత్తి వ్రమృతమనియు నెన్నుదు రిట్టి వృత్తుల జీవించుటమేలు శ్వవృత్తి నీచసేవయుని పలుకుదురు సర్వవేదమయుం డు బ్రాహ్మణుండు సర్వదేవమయుండు క్షత్రియుండు బ్రాహ్మణక్షత్రియుల కు నీచకేవలంబు కర్తవ్యంబుకాదు అని చెప్పియున్నది.

విరాడ్విశ్వకర్మ వామదేవముభోద్భవుండగు మయవిశ్వబ్రహ్మయైన శ్రీహరికి పెక్కునామంబులుగలవు యీమయనామంబులు జెప్పనున్నాను విను మనియిట్లనియె.

దేవమయుండని సర్వవేదమయుండని తపోమయుండని ద్రవ్యమయుం డని యజ్ఞమయుండని సచ్చిదానందమయుండని పరబ్రహ్మమయుండని సనా తనుండని చిన్మయుండని హరిమయుండని యిట్టి పెక్కు నామంబుల వర్తిం చెడు యీమయవిశ్వబ్రహ్మ బ్రాహ్మణక్షత్రియత్వమును వహించెను. ఇందువ లనని

సురాసురారివినుతం శ్రీవిశ్వకర్మంభజే॥

అనగా దేవతలందరున్న విరాడ్విశ్వకర్మ సత్త్వం జేయుకున్నారని భావాభాము॥

అని యీవ్రకారము బహుశాస్త్రసమ్మతము జెప్పనాయను॥

సప్తమస్కంధము...౬౩...వ॥ అనియిట్లు యయాతి చరితంబు భగవం తుడును సర్వభూతనివాసుండును శాంతుండును వేదమయుండయిన వానుదేవు నికి నమస్కరించెదనని శుకుండిట్లనియె.

శ్రీశుకులు॥ సర్వభూతనివాసుండనగా సర్వభూతములయందు నిండియు న్నవాడు శాంతుండనగా శాంతశమదమాది గుణములు గలిగినటువంటి శాం తమూర్తిక వేదమయుండనగా పంచవేదములకు కర్తాఅయినటువంటి మయ విశ్వబ్రహ్మ యీమయవిశ్వబ్రహ్మయగు వానుదేవుండయిన శ్రీవిష్ణుమూర్తికని

గురించి శ్రీకుటు అనేకులకు సతౌత్యంబు జేసెనుగదా. గనుక విశ్వకర్మా
శ్రగనందసులయిన మను మయ త్వష్ట శిల్పి విశ్వస్థి విశ్వద్రాహ్మణ వంశజు
లయిన సురా దేవతులకందరికి నీచశేవనంబు కర్తవ్యంబుగాదు॥

క॥ దమమును శ్వాచముదపమును |

శమమును మాధక్వాంబు కృపయు సత్యజ్ఞాన

క్షమములుహరిభక్తియు హ

మకమునిజ లక్షణములగ్ర జాతికినధిపా॥

యిట్టిగుణములు అగ్రజాతమయిన పంచబ్రహ్మల వంశజులయిన సురా
దేవతల కందరికిని చెల్లిననే భావము.

శృ॥ సర్వేషాం చైతేషాం వేదశృతి విదానతః |

గృహస్త ఉత్యతే శ్రేష్ఠః సత్రినేతాంభిభృతీకః॥

అనెడి మనుశృతిరీతిగా బ్రహ్మచర్యము మొదలుకొని నాలుగు ఆశ్రమముల
ఈ ఆశ్రమములు అనగా యేవియనిన.

బ్రహ్మచర్యము, గృహస్థ్యము, వానప్రస్థము, సన్యాసమని నాలుగు ఆ
శ్రమములుగలవు॥

ఇందుకు బ్రహ్మచారిక్రమంబు మాంజీయును, యజ్ఞోపవీతమును, కాపీ
నము, కటిసూత్ర, ఘాతాశదండ, కృష్ణాజిన పూర్ణావుండ్రము, పవిత్రాదుల
నుధరించి శ్రీకాలంబులయందును స్నానసంధ్యానుష్ఠానంబుల జేయుటయు
చందనకుసుమతాంబూలంబును స్త్రీభోగంబును వస్త్రభూషణాలంకృతాదివిస
జ్ఞించి, నిత్యనయమిత్తికాది కర్మంబుల ననుసరించుచు నదాచారసంపన్నుం
డయి పంచగృహభిక్షాదనంబుజేయుచు, గురునకు నివేదనంబుజేసి తాభుజింపవ
లయు విదియెబ్రహ్మచారిక్రమంబు.

ఉ॥ శార్యముదానశీలము ప్రసాదము నాత్మభయంబుతేజముం

చైర్యముదేవభక్తియును ధర్మమునర్థముగాముంబుధా

చార్యముకుండశేవలను నత్కృతింబరితోషణంబు సద్వీర్య

మురక్షణంబు చృధివీవరశేఖర రాజచిహ్నముల్.

వ. పిదప ప్రతిగృహవ్యతిరిక్తమైన పంచకర్మానుష్ఠానండుయి ప్రతిష్ఠి
వలన భగవంతుని యుండతిభక్తిగలిగి అత్యంతచైర్యవంతుడయి మిగులశార్య
వరాక్రమంబుగలిగి దుష్టగ్రహ శిష్టపరిపాలనాది ధర్మములుగలిగి దానలీలావి
స్తోదుండయి సర్వభూతదయాపరుండయి సత్యవ్రతసదాచారసంపన్నుండ
యి శాంతశమదమాదిగుణములతోడ సన్యాశియుం వహుతమొడలయిన జ్ఞాన
వంతులకు శేవకుండయి చారలయాశీర్వచనంబులు గయికొని మహాపరిశుద్ధుని
డయియుండువాడె క్షత్రియుండనిపించుకొనును యితండె సకలదేవతామయు
ని యొక్కకళాతీతంబనిజెప్పంబును యితనివలన సకలవర్షధర్మములు చెడ
కయుండును క్షామంబును చోరాదిభయంబునుగలుగక ధనధాన్యంబులు సమృ
ద్ధులుగలిగి గురుశిష్యన్యాయంబులుదప్పక నెల్లరాజ్యంబులనుండు ప్రజలుసం
తశించునటుల పాలించువాడె క్షత్రియుండనిపించుకొనును గనుక పంచబ్రహ్మ
లవంశజలయిన విశ్వబ్రాహ్మణులు క్షత్రియత్వమును వహించి రాజ్యమును
పాలించిరి.

శ్లో॥ హరిశ్చంద్రోనలో రాజాపురికుత్సః పుతూరవః సగరః కాతాపీ
ర్యాజకానపడైతే చక్రవర్తకానః॥

యాషడ్వక్తవతుకాలున్నా పంచబ్రహ్మలవంశకుని నేరుతిగుము ముప్పది
మూడుకోట్లదేవతలున్న విశ్వకర్మవలనగలిగినటువంటి వారలేగదా యీక
లయుంబు సావర్నసంకరమైనందుటవలన క్షత్రియలకున్న పంచాననం
వారికిన్ని భేదాభేదములుగలిగియుండెను. గనుక యిట్టివారికి నీతశేవనంబు
కర్తవ్యంబుగాదు,

యీకలయగంబు నామానవులు వర్షసంకరమై వున్నప్పటికి తమకంటె శ్రేష్టమైనవారల గురువుగానుంచుకొని శ్రీశూషలుజేయుచున్నారు. మనువిశ్వబ్రహ్మవంశమునందు వుద్భవించిన మయవిశ్వబ్రహ్మయైన శ్రీరాఘవుడగు అన్నకులస్తులకు శ్రీశూషలుయెట్లుచేసును.

శ్లో॥ మనుర్మయాతథాత్వస్తా । శిల్పివిశ్వజ్ఞఏవచ । పంచదేవరుషయశ్చేతే । విశ్వకర్మాముఖోద్భవ॥

అనగా విశ్వకర్మ ముఖసంభవులగు మనుర్మయాదు లయిదుగురు దేవరుషులని దేవబ్రాహ్మణులని స్కందపురాణమందు తెలియబడుచున్నదియింకా భాగవతాధికమందున్న పద్యాధికమవినుపించుచున్నాను వినుమనియిట్లనియె. క. విశ్వాత్ముడు విశ్వేశుడు, విశ్వమయుండఖిలసేత-విష్ణుడజుండీ,

విశ్వములోదానుండును, విశ్వముదనలోన తాను వెలుగుచునుండు.

తా. విశ్వాత్ముడనిన్ని విశ్వమునకు యీశ్వరుడనిన్ని విశ్వమయుండువిష్ణువనిన్ని అజుండనిన్నియితనె మయవిశ్వబ్రహ్మమనిన్ని యీభూలోకమందు తానుప్రకాశమానమయి వున్నాడనిన్ని, ఆమయ విశ్వబ్రహ్మకుక్షీయందుయీ విశ్వమంతా నిండియున్నదనిన్ని.

శ్లో॥ యస్యప్రసాదో దహమేవసర్వం । మయోవసర్వపరికల్పితంచ । ఇధంవిజానామిసదాత్మమాపం । తస్మాశ్శుభద్య ప్రణతోస్మినిత్యం॥

తా. ప్రసాదమవల్లను అనగా అన్న మయకోశమువల్లను క్షుప్తిపానలు దహించి యెట్లుబోవుచున్నవో మయోవసర్వం పరికల్పితంచ మయవిశ్వబ్రహ్మమువలన పరికల్పనా అప్రతూవున్నదని భావాధికము.

గానత్వష్ట్రబ్రహ్మ సరస్వతీపీఠంబును సృజించి తానుశంఖురాచారియై నామమువహించిన వృక్షాంతంబుదెగ్గెదవినును.

శృతిః॥ విశ్వరూపోతైత్వప్తైః పురోహితాదేవానామాసీదితి, భాష్యంత్యప్తరయం పుత్రః త్యాప్తిః విశ్వరూపః దేవానాపురోహితః అసీత్, అనగా విరాడ్విశ్వకర్మ త్వరీయపుత్పండయిన త్వప్తవిశ్వబ్రహ్మకౌమారుండయిన విశ్వరూపాచార్యులు తేవతలకు పురోహిత్వదౌటచేత నేగదా అందరున్ను వైతృకమందు దేవస్తానమనిజెప్పదురు దేవతాపురోహిత్వముజేసినందుననే దేవబ్రాహ్మణులనియందురు గనుక త్వప్తవిశ్వబ్రహ్మ శంఖరాచార్యుల అవుతారమనిన్ని యీత్వప్తబ్రహ్మకు సాముజేదపాయణంబునుసరస్వతీపీఠము యీపీఠమునకు సాముజేదశృతిప్రమాణము కాండవవననం బాహుస్వత్యమందు అధికారాత్రిలో రెండున్నరఘడియఅయిన తరువాత బృహస్పతి విరాట్టుని జెప్పబడిన సాదుంలో.

సరస్వతీపీఠముసాములోనుండు బీజాక్షరయంత్రము.

ఓం	క్షీం	గ్రిం	త్రిం
అం	గ్రాం	మాం	త్రాం
మాం	డం	శం	జ్ఞాం
వం	అం	రం	యం

యీబీజాక్షరములు ఆందులో యెనిమిదవబీజాక్షరములకు ఏకమాత్రద్విమాత్ర చతుర్మాత్ర అనుయీవర్నమును ఉదాత్తా అనుదాత్త దీర్ఘాస్వరమును యునఃస్థానాలుగురుక్కులలో నూటాయించదియెనిమిది పీంకారములు ఆకార-ఉకార-మకారంబునె జెప్పగల పీంకారంబులలో- ఆకారం-ఉకార-మకారంబునె యీమూటికి అధర్వణజేదమందు కొన్నిరుక్కులలో.

సరస్వతీపీఠము అధర్వణములోనుండు బీజాక్షరయంత్రము.

కం	కం	కం	కం	కం
డం	డం	డం	డం	డం
ఫం	ఫం	ఫం	ఫం	ఫం

యోబీజాక్షరములయొక్క శబ్దస్పరిశ - రూప - రస - గంధ - మహాత్మా
ప్రమాణముయొక్క విద్యారణ్యభాష్యమందుచూచితే విరాడ్విశ్వబ్రహ్మ
కూపశ్చనుముఖం ఉపనిషద్వాక్యమున్న జెప్పబడియున్నది గనుక యీము
ప్పదియొక్కటి పంచముఖములలో అఖైరముఖముయందు త్వష్టవిశ్వబ్రహ్మ
శంఖరాచారి అప్రతారమెత్తి సరస్వతీపీఠస్థావనం జేశినది రుగ్వేదం నూటయి
రువదియెనిమిది ఓంకారములలో యోబీజాక్షరములవలన యర్చితస్థానం పీఠస్థా
వనం జలస్తంభము మొదలయినదిన్ని నిర్మించెను శ్రీకృష్ణమూర్తి ఆజ్ఞానజీ
భగవద్గీతలలో జ్ఞానోపదేశముచేకను అందుయేడో అధ్యాయములో తెలియవచ్చు
ననికాత్పర్యము.

శృతిః॥ ప్రణవస్సర్వవేదేషు, శబ్దేజంపారుషంసృషం.

ఓంకారమనిచెప్పబడ్డదిగనుక అయిదువేదములకు మూలస్తంభప్రమాణ
ము ముక్త్యమయియున్నది విశ్వబ్రహ్మమనే ఓంరీం మొదలయినమూలమంత్రం
పంచాక్షరములు విశ్వబ్రహ్మనామములయివుండగా.

వ. యనినశిష్యుం డిట్లనియె.

తదనంతరంబా శిష్యుండులేచి సాష్టాంగదండప్రణామంబు ఆదరించి
ముకుళితహస్తండు వోగురుస్వామీ తామానతిచ్చినసవిస్తారంబంతయు వింటి
గదా యింతావిశ్వకర్మ నడదరించుచుండు నాతనినీడవడికెట్లుండు అద్దానినా
దుమనంబున నాటునట్లుతెలియం బలుకవలయుననిప్రార్థించి నాగురుమూర్తి
శిష్యునవలోకించి యిట్లనిచెప్పంవోడంగ.

ప॥ వినవోయిశిష్యా-

విశ్వకర్మ నాలుగుకొమారుండయిన శిల్పి విశ్వబ్రహ్మ ఆనందానంద
మందుండు బీజాక్షరములు గాయత్రీయనేయిరువది నాలుగుక్షరములలో తకా
రమని చెప్పినా ఆక్షరమే విశ్వబ్రహ్మవంశస్థులకు కథకవ్యం యీ గ్రంథ

వతులకు అతిపుద్భవము శయివము వైష్ణవము గలుగజేసె యజుర్వేదము రెం
డవఅష్టకం అయిదవవససయందున్న

శ్లో॥ విశ్వరూపోవైత్వస్థాం పురోహితా
దేవానామాశీదితి, విశ్వకర్తాజగద్గురుః.

శ్లో॥ బ్రహ్మవిష్ణుశ్చరుద్రత్వాం ఖాస్కారేందునుతాధిపః । సురాసురాహి
తోకాత్వాం । విశ్వకర్తృణిర్మితః॥

శ్లో॥ విశ్వకర్తామహామూలః । సత్యంభూతదయావరం । సత్యంసత్యం
పునస్సత్యం । సత్యంసత్యంవదామ్యహం పరశివో విశ్వకర్మంబ । సత్యవా
క్యంబమబ్రుహ । పితరసర్వదేవానాం । విశ్వకర్మంబపరశివో । విశ్వత్పత్తి
కారేషు । బ్రహ్మవైవిశ్వకర్మణః । విశ్వశితాధిపకారేషు విష్ణువైవిశ్వకర్మణః
విశ్వసంహారకారేషు రుద్రవైవిశ్వకర్మణః । సమస్తభువనాధారా । మత్యాబ్ర
హ్మాండమధ్యమం । విశ్వకర్తామహామేరు విశ్వశంఖంప్రతిష్ఠితం.

క. విశ్వకర్మలేని విశ్వంబుజేరుర, విశ్వకర్మజేకవివిధరచన,

విశ్వకర్మజేక విశ్వంబుజూడరా, విశ్వదాభిరామవిసరవేమా.

అనియ్యావకారముగా బహుళాశ్రుద్ధస్తాంతరములూపుండగా పంచాశ
తకోటిభూమండలము పరిపాలనజేసిన, క్షత్రియులయినమనువంశమందు పుద్భ
వించినవారలయిన త్రిశంఖవారిశ్చంద్ర నలపురికుత్స సగర తాతవీర్య త్రి
తామలక్ష్యుణ భరతశత్రుఘ్న యను సురాదేవకులకందరికినీడవనంబుకతక
వ్యంబుసహకాదు

నీచానుహత్యంగతః అనిపరమామ్నాయము పున్నదిగనుక యీకలయు
గము అయిదువేలసంవత్సరములు నీసులయందు మహాత్మ్యముగలిగి నటువంటిజా
రలైయున్నయిదవఅన.

క. బలవంతుడయినవాడే కలహీనుండయిన దొడ్డగుణవంతుడగుణ

బలిమీయుకలిమీయుగలిగిన, నిలలోపలరాజతండ్రి యేమనవచ్చుక.

అట్టికులక్షిణునికి యిట్టిమదములన్నియు యేచ్ఛియున్నందువలన యీకలయుగం అయిదువేలసంవత్సరములు కులహినులయినా గుణశ్రేష్ఠులే యీ గుణశ్రేష్ఠులెవ్వరనిన నానా యోనిరుష్మానుల సంబంధము. వీరలజాతంబునెంచనానరంబులేదు॥

వీరలవంశంబును వేమనశతకంబుగాని జ్ఞానవేదసారసంగ్రహముగాని చిత్తూరిజిల్లా తీర్పుగాని వర్షాశ్రమతత్వభోధయనే గ్రంథముగాని యింకాకొన్ని కొన్ని వేదశృతి యితిహాసకావ్యములు పరిశోధించిచూచినయడల రుష్మాదాల వంశావళియుం డెలియబడును.

శ్లో॥ నిస్సారపృథివి । నిరాశఫలతా । నిదకాయారాజా । నీచా మహాత్మ్యంగతః॥

వ. అనియున్నదిగనుక.

యింకా యీకలయుగ మయిదువేలసంవత్సరములు సాంకర్యము జెప్పెదవనుము వోయినుగుణోత్తమా శుకయోగీంద్రునకు రాజేంద్రుడిట్లనియె.

కలయుగం బలిపాపసంమిక్కితంబుగాన దురితంబులేలాగున నరులొండకయుండెదరు కాలంజేత్రమంబుననదుడును కాలస్వరూపకుండయిన హరిప్రభావంబు యేలాగునంగానబడు నీజగజ్జలంబు యేవ్విధంబుననిలదునని యుడిగిన రాజేంద్రునకు శుకయోగీంద్రుడిట్లనియె కృతత్రేతాయుగ వ్యావరకలయుగం గులను యుగవత్సప్తయంబును క్రమంబుగా బ్రవర్తించునందు సత్యహాసశర్మ దయాశాస తపోనియమ వ్రతశాంతదాంత వర్షాశ్రమాచారంబులు మొదల గునవి కృతయుగంబున చాలును సాదంబులు పరిపూర్ణంబైనైవవతికాల్లు కాంతి చాంతి కర్మాచరణాదిరూపంబగు ధర్మంబు మూడుపాదంబుల రెండవయుగం బుతేజరిల్లు మరియకజనులు కలయుగంబు నాధర్మరహితులు నన్యాయకారులు క్రోధమాత్మర్య లోభమోహాది దుర్గుణవిశిష్టులు వర్షాశ్రమాచారరహితులు నుదురాచారులుదురన్నభక్షతులుశూద్రకేవారహితులు నిదకాయులు నిహిరణవయిరులు దయాసత్యశాచాదిహీనులు నన్యతవాదులు మాయోపాయులు ధన

హీనులు దోషముకద్దుకులనయి పాపదరితులగు రాజులకేవలించి జననీజన
సుతసోదర బంధుదాయాది సుహృజనులన బరిత్యజించి సురతాపేక్షకులయి ఈ
లంబులంజెరుపుచుండెదరు మరియొత్తామదాంబరములం బ్రజాక్షయంబగు దృ
ష్టితిగ్రహ విహారులయి యజ్ఞాదికర్మంబులు వరాధికవరులయిజేయుచు హీను
లయి నశించెరట్లుగాన నీకలయుగంబున నొక్కముహూర్తంబున నారాయణా
స్మరణవశాయులయి మనంబున శ్రీసృశింహవాసుదేవ సంకషణాదినామం
బులనం దదలభక్తిదలంచువారలకు గ్రతుశతఫలంబులు గలుగునట్లుగావున ఈ
జకేభిరానీమది ననవరంతంబు హరిందలపము కలింతునేక దురితాలయంబుగా
న నొక్కనిమిషమాత్రంబున ధ్యాన్మంబుజేసిన పరమపావనత్వంబునొంది కృ
తార్థుండవౌదువనివలికి మరియును.

యీప్రకారముగా యీకలయుగ మయిదువేలసంవత్సరములు సరికర
ముజరుగబడెను యట్లనిన.

నీచామహాత్మ్యంగతః.

అనిశాస్త్రయుక్తంబుగాజెప్పబడియున్నందుకు యుగమహాత్మ్యమందు జె
ప్పబడియున్నరీతిగానున్న నానారోని రుష్యాదుల సారప్రదాయక వృథావ
మువలన యీకలయుగం అయిదువేలసంవత్సరములు మేమేఘనశ్రేష్టులమనిన్ని
ప్రహృష్యాదులమనిన్ని ఆచార్యులమనిన్ని పౌరోహితులమనిన్ని యీలాగున వి
చ్యాదిహీనులయిన మానవులకు బోధజేసి సంకరముచేయుటెరి,

శ్లోకిః॥ బ్రాంహ్మణోన్యముఖమాశీత్ - బాహూరాజన్యకృత్ - ఊరూ
తతైస్యతద్వైస్యా - పాథ్యాగ్ంశూద్రోఅజాయతః ॥

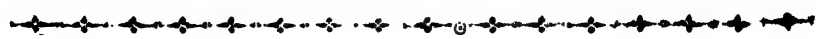
అనియున్న శ్లోకిజెప్పుకుంటూ యీశ్లోకియందువున్న అర్థమును మరు
గుచరిచి మేమేప్రహృష్యాదులమని జెప్పుకుంటూ సంకర్మముజేయుచుండిరి అ
ట్లానిజముయితే రుష్యాదులలో వకరుషిఅయినా విరాడ్విశ్వకర్మయనే పరబ్రం
హ్మముఖమున బుట్టియున్నట్లునహ అగునదియుండలేదు, గనుక విరాట్పురం

మందిన శ్రీరాములవారికి వశిష్టాత్యజ్ఞాన భోధాచార్యులని వ్యాసప్రోక్షమైన పురాణములయందుగాని యింకా కొన్ని కట్టుకథలయందు వ్యాసప్రోక్షమైన ప్రబంధములయందు భారతభాగవతములయందు దృష్టాంతరమగువదియుండటవలన ప్రస్తుతము వీరలచే జరుగ బడుటవలన నురాదేవకులకందరకొన్ని యూరుష్యాదులె గుడుపులని జెప్పుకోవటమువలన సమ్మియుంటూవున్నాడు. అయినప్పటికి యీ వివాదవిశ్వకర్మసంతతియైన చతుర్థాశ మనువులలోగానిత్యబ్రహ్మసంతతివారలలోగానిపంచబ్రహ్మలలో నెవరిసంతతివారలనైనగాని అనామికునకైనా నాకవిశ్వకర్మవంశస్తులను ఆచార్యులుగావున్నట్టువ్యాసప్రోక్షమైన ప్రబంధములగాని కట్టుకథలయందుగాని మిక్కిలి వాచకగానూ తెప్పియుండలేదే అథవాపున్నప్పటికైనా తమయొక్కజీవితంబులకు మోసంబువచ్చునని భావించుకొని సంస్కృతార్థాశములచే పుండబడినటువంటి విశ్వకర్మమహాత్మును బయలుపరచక మహావాక్యార్థాశముల అగోచరముగా దాసుతూ శ్మశులకు అర్థాశమును భేదించిజెప్పుతూతమపూజితముజరుగునట్లులచేయుచుండిరి

శ్లో॥ మకారశ్చేతి - త్రయోవర్షః - త్రయోక్షరాణి - త్రయసర్వాప్రణవాః - ప్రకాశతః - ఆకారోజాగ్రతే - శతేవర్తతే సర్వజంః - ఆకారకంతః - స్వప్నై మకారో హృదినుప్తితః - విరాడిశ్వకర్మాస్త్రులశ్చ - హిరణ్యగర్భానైజసా - సూక్ష్మశ్చ ఆకార - కారణావ్యాకృత - ప్రాజ్ఞశ్చ - మకారః॥

శ్లో॥ ఓంకారప్రభావేనా - ఓంకారంప్రభవానర్వ - త్రైలోక్యంసచరాచరం - ప్రాసోద్ధహతపాపాని - దీఘం - సంపత్ప్రదో - వ్యయః - అథా మాత్రాసమాయుక్తాం - ప్రణవో - మోక్షదాయకః॥

అనది ధ్యానబిందుచనిపత్తురీతిగా సచరాచరజగత్తు సర్వమున్ను ఓంకారప్రణవమన విరాడ్విశ్వ బ్రహ్మమునందె పుట్టెనుగాన యీ జగత్తుసర్వమున్ను ఓంకారప్రణవమన విశ్వబ్రహ్మస్వరూపముగానె యున్నది.

శ్లో॥ ఏకో దేవా - సర్వభూతేషు గూఢః.

అసెడికోపాలతాపి మృచనిష త్తురీతిగా అట్టివరబ్రహ్మమగు చైతన్యమే సకలభూతములందు చ్యాపించియున్నదనియును, మరియు.

శ్లో॥ ఏక ప్రధానా, సర్వభూతాంతరాత్మా యావం రూపం ప్రతిరూపో ఽభూవ.

అసెడికోరోపనిషత్తు పాశ్చరీతిగా అట్టిసకలభూతములందును చ్యాపించి యుండు చయితన్యము సర్వభూతందు సమముగానున్నదనియు మరియు.

శ్లో॥ విశ్వం నారాయణగంహరిం, విశ్వమేవేదపురుషం.

శ్లో॥ విశ్వస్యధారిణం విశ్వకర్తృ. దేవాసర్వసూతం యశాభాళ్యం.

అనియున్నదిగనుక అద్వితీయుండగును అనగాయొక్కమాయగురు సకలరాజరక్షకు సంఘములయందంతట చ్యాపించియుండు ఏట్లనిన.

శ్లో॥ యథాతరంగకలోదై ౨౧లమేవం, స్ఫురత్కలం, భటినామ్నాచి చాభాతి, సర్వబ్రహ్మైవకేవలం.

శ్లో॥ విశ్వంకర్తృ, యతీతి, నిశ్చకర్తృః నిశ్చమనశాలోకము, శక్త్యయ తీతియనగా, సృజియించుటపలన. అనం ౨౨లమేవం సర్వభూతములను సృజియించి విరాడ్విశ్వబ్రహ్మము జీవుండయిన విధముచెరిపెదనినమా.

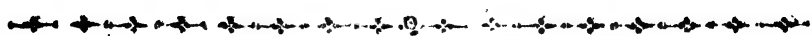
శ్లో॥ జీవోఅత్యవరః ప్రేత్రం । త్రేత్రజ్జవరవే శ్లో॥

అనియున్నదిగనుక.

శ్లో॥ ఆత్మావిశ్వకర్మణః, సర్వవ్యాపకో విశ్వకర్మణః.

విరాడ్రూపో నారాయణో విశ్వకర్మణః. అనియున్నదిగనుక.

ఓయినక్షగక్రేష్టే విరాడ్విశ్వబ్రహ్మమే జీవుండయిన విశ్వంబు తెలియమూ.

ముందు జెప్పిన భూలోత్పత్తికని కారణములువుండును అవామనక్షమై
 నావకృతియందు దక్షిణవక్షమయిన యీశ్వరునికూడినందువలన బీజరూప
 మయిన దుద్రతత్వమనిపించుకొనును యీదుద్రతత్వాన్ని పుష్కలబ్రహ్మవస్థియం
 మచేరి భూమియందుండె బీజమునులగయుత్తినరీతిగా భూలోత్పత్తికి ఆవరణ
 మయి మహాతత్వమనియు ౪ ర్థాయినామగులొప్పుదుండును యీమహాతత్వమిం
 దుగూడిన శివచయితస్యమే హిరణ్యగభుజాదీనిపించుకొని యిదేనిభుతత్వమని
 పించుకొనును మహాతత్వమను అంతుకమే వ్యక్తోపాదియందు కొమ్ములవలననా
 ప్తియుండును అదియేదియనిన విద్యయనియు అవిద్యయనియు అంహకారమని
 యు త్రివిధములయియుండును పూర్వోక్తమయిన విద్యయందుకూడి శివశయిత
 తస్యమే విరాడ్విశ్వబ్రహ్మమనిపించుకొనును ఇతనిశ్వాసమలేచేదములు ఇతని
 శ్లేతమలే చంద్రనూర్ములు ఇతనిపడంగులె వడ్డుగములు యీవిరాడ్విశ్వబ్ర
 హ్మపాదములయందు అతలము పాగోర్థమందువితలము కటివ్రదేశమందు
 పాతాళము కుక్షియందు భువనలోకము హృదయమలము సువర్ణోకముకంఠమందు
 మహాస్థోకము భూమధ్యమందు జనస్థోకము లలాటమందు తపోలోకము మూ
 ఢియందు సత్యలోకము నిర్దైకమగున చతువ-శిభవనంబులు యీవిరాడ్వి
 శ్వబ్రహ్మయందుండు పుద్బవించెను యిదియే సకలలోకారాధ్యంకము.

క. భువనాత్మకదాయాశుడు, భువనాత్మనిలోమనుండు, బ్రహ్మాండంబుఁ,
 వివరముతోచదునాలుగు, వివరంబులుగా నొనిచెప్పింపదంబులుగన్.

పుణివి - ఆపు - లేజో - వాయువ - ఆకాశము - ఆత్మ - చంద్రమనుమర్ము
 దు యీఅష్టమూర్తులును - యీవిరాడ్విశ్వబ్రహ్మ - నకేశరీరమయియుండును
 విద్యాభ్యాసదశవల్ల అజిమాద్యష్టశిభులవల్ల సృష్టిప్రీతినంహ్వరకారణాదువ్రతే
 శములనె పంచతత్వములను భరించి బ్రహ్మాధికచనా విచిత్రముజేయుదుండవలయు

యీవరమువురుభుడయిన విశ్వబ్రహ్మచయితన్యము అదియంది యందుఅంతః
కర్తృ మందహారమందుకూడగా జీవుడన పేరువహించెను నీబుధ అంతర్గతము
గు చిదాభాసజీవుడుబాహ్యగ్రస్తుండయిదృష్టిదరీశనమువలన నీరెంటియందు
ధవళారుణవీతనీలవర్షంబు లాదియగునానావర్షన్వయాపములయిన అపంచీ
కృత కార్యసమిప్తివలన నూక్ష్యశరీరమనిపించుకొనును పంచీకృతకార్యమయి
నస్తూలనూక్ష్యకారణతను శ్రయములందుకూడి విశ్వలైజశు ప్రాజ్ఞరూపముల
చైనయినజీవుడను పశువు పంచవింశతిమాయాపాశములయందు కట్టుబడియి
మూయకులోబడియుండుననిగురుస్వామిబలికిన శిష్యుండత్యంతభక్తి యుక్తుం
డయి యేమనుచున్నాడు.

స్వామీ యీవిరాడ్విశ్వబ్రహ్మమునందు పంచాక్షరములున్ను పంచబ్ర
హ్మమున్ను పంచభూతపంచత స్మాతలజననమెట్టిదనివేడిన గురుస్వామియి
ట్లనియె.

వినవోయి శిష్యా ఘోర్వక్తంబగు విరాట్ పురుషుండయిన విశ్వబ్రహ్మము
యందుహాగలిగి నాయూహవలన కాలముజనించెను దానివలన బింద్వా
కృతీసంభవించెను నీయాకృతివలన అధఃచంద్రాకృతిజనించెను దీనివలనకుండ
లాకృతిబుట్టెను దీనివలన దండకాకృతి పుద్భవమాయెను దీనివలన తారకాకృ
తిపుద్భవమాయను నీక్రమంబగు పంచాకారమువలన అనగా విరాడ్విశ్వబ్ర
హ్మము యీవిశ్వబ్రహ్మమువలన పంచాక్షరియుంబుట్టె అదియొట్లనిన.

బిందువలన యకారంబుబుట్టెను అధఃచంద్రాకృతివలన వకారంబు
జలాకృతివలన శీవర్షంబు దండకాకృతివలన మకారంబు తారకాకృతివల
ననకారంబుబుట్టెను యీపంచాక్షరములకు పంచబ్రహ్మలు అధిదేవతలయి
నించరి యీవర్షమువలన ఈకానముధమున విశ్వజ్ఞబ్రహ్మయు జనించెను నావ

ర్షమువలన తత్పురుషముఖమున శిల్పిబ్రహ్మయు జనించెను శివర్షమువలన అఘోరముఖమున త్వష్ట్రబ్రహ్మయును మకారమువలన వామదేవముఖమున మయబ్రహ్మయు నకారమువలన సజ్యోతాతముఖమున మనువిశ్వబ్రహ్మయుజననంబయిరి యీవిధంబున పంచబ్రహ్మలవలన పంచతస్మాత్రలుంబుట్టి అదియట్లంటేని యీశాన్యముఖంబున హకారంబు తత్పురుషముఖంబు నయకారంబు అఘోరముఖంబున రకారంబు వామదేవముఖంబున తకారంబు సజ్యోతాతముఖంబున లకారంబు జననంబైయో తదుపరి యీపంచతస్మాత్రలవలన పంచబూతజననమాయెనదెట్లన హకారమునందాకాశబూతంబునుయీకారమునందు వాయుబూతంబును రకారమువలననగ్నిబూతంబును వకారమందాపుబూతంబును లకారమువలన వృధివిభూతంబును జననంబయ్యెనటులపంగభూత నమప్తిసాత్వీక హంకారమువలన జ్ఞానేంద్రియపంచకంబును తామసహంకారమువలన కర్మేంద్రియపంచకంబును జననము యీప్రకారంబుగావత్సరశగుణంబులె అధ్యాత్మికలనంబడును వీటిధర్మములే ఆదిభౌతికమనంబడును వీటిఆధి దేవతలే ఆదిదయివీకమనంబరగు నిట్లుచతుర్దశ దేవతలును పయిననుడివిన విరాడ్విశ్వబ్రహ్మము యను పరమపురుషునికి ఆవరణమయివుండును యీవిరాడ్విశ్వబ్రహ్మమే హిరణ్యగర్భునికి అండాకృతియైవుండును యీహిరణ్యగర్భుఁడః ఆవ్యక్తమునకు బీజరూపమైయుండును తదనంతరము పూర్వోక్తమైన పంసభూతములవృత్తాంతమంతయు వింటివిగ దాయనిన శిష్యుండత్యంత సంతోషభరితుండయియిట్లనియె.

సాష్వి సద్గురు దేవోత్తమా.

విరాడ్విశ్వకర్మ పంచముఖవివరణ నిర్ణయముగానుండువీటిఃచెలుపుమనియడిస సద్గురుసాష్వి ఇట్లనియె.

విరాడ్విశ్వకర్మపంచ ముఖంబులు॥ సజ్యోబాతముఖము నకారవీజాక్షర
మునువిశ్వబ్రహ్మపుద్గులించెను. తూర్పుదిశ॥

శ్లో॥ ప్రాచీదిశాకా వసంతయతానాం - అగ్నిదేవతా - బ్రహ్మద్ర
విణం - శ్రీవృత్తామః - సౌపంధదశవర్తని - స్త్రీయ - నిర్వయకృతమనానాం
పురోహితవారః - సానగరుషిః - శ్వేతవర్ణము

శ్రీమద్విరాడ్విశ్వ బ్రహ్మకేసము.

అకార ఉకారవ కార ఆర్కమాత్రం స్యోన్యమేళన వి భాగములు	అనిద్యానిద్యానం వశుకీయ్య పానో న్యమేళన విభాగ ములు	స్వానాదిదోచతుష్ట యాన్యోన్యమేళన విభాగములు	అవస్థాచతుష్టయా న్యోన్యమేళనవి భాగములు
జీవచతుష్టయా న్యోన్యమేళనవిభా గములు	ఈశ్వరచతుష్టయా న్యోన్యమేళనవి భాగములు	జీవేశ్వరచతుష్టయై న్యోన్యమేళనవిభా గములు	జీవేశ్వరచతుష్టయై న్యోన్యమేళనవిభా గములు

అకారము - అనిద్యాపాదము - స్తూలదేహిణు - జాగ్రతఅవస్థ - విశ్వము
విరాట్ - పితృదేవతే బ్రహ్మపీఠము - సజ్యోబాతముఖము - పృథివి - తత్త్వము - న
కారవీజాక్షరముయందు - నిష్పత్తికథా - తారకము - మనువిశ్వబ్రహ్మపుత్పత్తి
పుద్గులించెను.

విరాడ్విశ్వబ్రహ్మవామవేదముఖము॥ మకారవీజాక్షరము - మంత్ర
బ్రహ్మపుద్గులించెను॥ దక్షదిశ॥

శ్లో॥ దక్షదిశాం - గ్రీష్మగుతానాం - ఇంద్రదేవతా - శ్రుతద్రవిణం
పంచదశస్థోమః - సానవృదశవర్తనిదిశాన్య బాహ్యయ - త్రేతాయానాం - దక్ష
ద్వాదశి - వారః - సనాతనయః - గర్జవర్ణము॥

మకారబీజాక్షరములు మయవిశ్వబ్రహ్మయుత్పత్తి ప్రకాశాకళాదండము
విగాడ్విశ్వబ్రహ్మ అఘోరముభయశకారబీజాక్షరము త్వష్టవిశ్వబ్రహ్మ
తుత్పత్తి చక్రమదళా.

శ్లోకము:॥ ప్రదీపిదీపాం, వహారుతానాం, విశ్వే, దేవా, దావిట్, ద్రవిణం
సప్తదశస్తోమ- సప్తయోగవిగం శవతలానిరి, వతవయో, ద్వాపరోయానాం,
చక్రా, ద్వాతోనాగో, అనువననరుషిః. వీణవర్ణము.

శ్రీమద్విరాడ్విశ్వబ్రహ్మణేనమరి.

ఉకారమున ఆ	ఉకారమున ఉ	ఉకారమున మ	ఉకారములొ అ
కారము	కారము	కారము	ర్థమాత్రము
విద్యాపాదము	విద్యాపాదము	విద్యాపాదము	విద్యాపాదమున
నవిద్యాపాదం	న విద్యాపాదం	న ఆనందిపాదం	తురియ్యపాదము
ము	ము	ము	
సూక్ష్మ దేహము	సూక్ష్మ దేహము	సూక్ష్మ దేహము	సూక్ష్మ దేహము
సమూల దేహము	స సూక్ష్మ దేహం	నకారణదేహము	నమహాకారణదే
ము			హము
స్వప్నములొ	స్వప్నములొ	స్వప్నములొ	స్వప్నములొతు
కాగ్రత	స్వప్నము	సుషుప్తి	రియ్యము
తైజసునిలొ	తైజసునిలొ	తైజసునిలొ	తైజసునిలొ
శుభ	సుమ	క్షుభ	త్యగాత్మా
హిరణ్యగర్భుని	హిరణ్యగర్భుని	హిరణ్యగర్భుని	హిరణ్యగర్భుని
లోవిరాట్	లోవిరాట్	లోఅవ్యా కృతు	లోపరమాత్మా
		దు	
అనుజ్ఞాతలొ	అనుజ్ఞాతలొ	అనుజ్ఞాతలొ	అనుజ్ఞాతలొ
అనుజ్ఞాతలొ	నుజ్ఞాత	సుజ్ఞైకరసుదు	కల్పదు

మకారము-అనంద - పాదము - కారణ దేహము - సుఖ ప్రసవస్త - ప్రా
జ్ఞాదు - అవ్యాకృతుడు - అనుజ్ఞైకరసుడు, ఇవిశిరి - రుద్రపీతము - అఘోరము
భుము - అగ్నితత్వము - శివారబీజాక్షరము - తత్వ విశ్వబ్రహ్మజనింపట - వి
ద్యాకళా - కుండలకృతి॥

విరాడ్విశ్వబ్రహ్మ - తత్పరమముభుము - వకారబీజాక్షరము - శిల్పవిశ్వ
బ్రహ్మ - పుత్పత్తి - పుద్భవించును - పుత్తరదిశా॥

శ్లోతిః. ఉదీచి ఉతాంశరద్రుతూనాం, మిత్రావయగపుదేవతా, పుత్తదవి
ణం. ఎకగోళస్తోమ, సౌత్రిణతతాని, స్తుర్యవాడ్యయ, ఆనందోయానాం, ఉ
త్తరాద్వాతోవాతః, ప్రత్ననరుషిః. కృష్ణవర్ణము.

శ్రీమ ద్విగా డ్విశ్వబ్రహ్మణేనము..

మకారము	అ	మకారమున	మకారమునము	మకారమున అ
ధృమాత్రము		మకారము	కారము	ధృమాత్రము
అనంద పాదము		అనంద పాదము	అనందమున ఆ	అనంద పాదము
న అవిద్యాపాద		న విద్యాపాద	నందపాదము	న తురియపాద
ము		ము		ము
కారణ దేహము		కారణ దేహము	కారణ దేహము	కారణదేహమున
న స్థూలదేహము		న సూక్ష్మదేహ	న కారణదేహ	మహాకారణ దే
ము		ము	ము	హము
సుఖప్రిలోజా		సుఖప్రిలోన్య	సుఖప్రిలోసుఖ	సుఖప్రిలో తురి
గ్రత్త		పృము	ప్రి	యము.
ప్రాజ్ఞనిలో వి		ప్రాజ్ఞనిలో త్రిజ	ప్రాజ్ఞనిలో స్రా	ప్రాజ్ఞనిలో కూ
శ్వుపి		సుడు	జ్ఞాడు	టసుడు
అవ్యాకృతుని		అవ్యాకృతునిలో	అవ్యాకృతునిలో	అవ్యాకృతునిలో
లో నిరాత్		హిరణ్యగభుడు	అవ్యాకృతుడు	వరమాత్ర
అనుజ్ఞైకరసుని		అనుజ్ఞైక రసుని	అనుజ్ఞైక రసుని	అనుజ్ఞైక రసుని
లో ఓత		లో జ్ఞాత	లో అనుజ్ఞైకరసు	లో అవికల్పుడు

అథకామాశ్రమ, తురీయ్యాపాదము, మహాకారణదేహము, తురీయావస్తా
కూటస్తుడు, పరమాత్మా, అవికల్పుడు, ఇవి అన్నియుగూడె మహేశ్వరపీఠము
తత్పురుషముఖము, మహారణిజాక్షరము, శిల్పిబ్రహ్మ పుత్రస్త్రిశాంతికళా, అథకా
చంద్రాకారము.

విరాడ్విశ్వబ్రహ్మ ఈశానముఖము యశారణిజాక్షరము.

విశ్వజ్ఞబ్రహ్మపుత్రునినుట॥ పూర్వకాశి॥ ఊర్వకాదిషగం హేమంత శ
శిఖురునాం, బృహస్పతి, కేవలా, వహోక, ద్రవిణం, త్రిణవతోమ, సాత్రి
యస్త్రీయగం శవతకాని పప్తవాద్వయోతి, భూరయానాం - విష్వగ్వాలోవా
॥ సుపరన్నరుషి॥ క్యావలవరము.

శ్రీమద్విరాడిశ్వ బ్రహ్మశేనము:

అథకామాశ్రమనఅకా	అథకామాశ్రమన	అథకామాశ్రమన
రము	ఉకారమున	మకారము
తురీయ్యాపాదమునఅ:	తురీయ్యాపాదమున	తురీయ్యాపాదమున
విద్యాపాదము	విద్యాపాదము	ఆనందపాదము
మహాకారణదేహమున	మహాకారణదేహము	మహాకారణదేహము
స్థూలదేహము	స సూక్ష్మదేహము	సకారణశరీరము
తురీయ్యమునజాగ్రత్	తురీయ్యమున	తురీయ్యమున సుషుక్తి
	స్వప్నము	
కూటస్తునిలోవిశ్వుడు	కూటస్తునిలోతైజసు	కూటస్తునిలోప్రాణ్ణుడు
	దు	
పరమాత్మలోవిరాట్	పరమాత్మలోకారణ్య	పరమాత్మలోఅవ్యాకృ
	గభుకాదు	దు
అవికల్పునిలోఒత్	అవికల్పునిలోఅనుజ్ఞా	అవికల్పునిలో
	త్	అనుజ్ఞకరనుడు

వైజెప్పిన బెల్లనూడి - సదాశివతీతము - ఈశానముఖము - ఆకాశతత్వము
యకారబీజాక్షరము - విశ్వజ్ఞబ్రహ్మపుత్పత్తి - శాంత్యతతం - కళాబిందురూపం

అధఃమాత్రమున
అధఃమాత్రము
తురీయపాదమున
తురీయపాదము
మహాకారణమున
మహాకారణము
తురీయమున
తురీయము
కూటస్థునిలో
కూటస్థుడు
పరమాత్మలో
పరమాత్మకు
అవికల్పునిలో
అవికల్పుడు

ఇది శివతత్వము - శివతత్వమును - శక్తి
తత్వమును మీరినదే - నిర్గుణము - విరాడ్విశ్వ
బ్రహ్మము - అదినిష్కళము - నిరీహము - నిష్ప్ర
పంచము - నిర్మలము - నిరంజనము - నిర్వికా
రము - నిరాలంబము - నిర్దుక్తము - నిత్యము - బు
ధము - కేవలము - అఖండము - అప్రమేయము
అద్వీయము - ఆద్యం తమహినము - పరాత్పర
ము - అపరోక్షము - స్వయంజ్యోతి - సర్వవ్యా
పకమయిన విరాడ్విశ్వ బ్రహ్మము నిండియు
న్న నిరతిశయానందము ॥

టీ॥ పరబ్రహ్మకమయిన ప్రణవమే
విరాడ్విశ్వబ్రహ్మ స్వరూపము - ప్రణవమేవా
యస్వరూపము - యీప్రణవమే ఆత్మస్వరూప
ము ఆత్మ - విరాడ్విశ్వబ్రహ్మము - సత్యస్వరూప
ము - యీప్రణవమే సర్వకారణ స్వరూపమని

వందనము జేయుచున్నారు. యీప్రణవమే వేదశాస్త్రపురాణేతి హాసశృతిస్త్ర
తులకపట్ శాస్త్రములకు - సకలాధః సారహంశములకున్న మూలము
అనగా ప్రణవమున్న - నమః శివాయః - యను పంచాక్షరీయున్న ముప్పది
రెండు అక్షరములకున్న ముందు జెప్పిన వేదములకున్న బహుశాస్త్రాతిహాసముల
కున్న యీప్రణవపంచాక్షరీ తలకట్టు అయిఉన్నది గదా గనుక సర్వవిద్యల
కుప్రణవమను విరాడ్విశ్వబ్రహ్మమే ప్రభువు ఆప్రభువే సర్వసూతముల యందు
నిండియున్న పరాత్పరుడు ॥ అనగా ॥

శృతి॥ పరబ్రహ్మ - పరయోగం పరమాత్మా పరమామృతం॥ అని యొన్న దృష్టాంతములనుబట్టి ఆపరమాత్మక మయిన తత్సబ్దవాచ్యుడయిన పరబ్రహ్మము సమస్త భూతములయొక్క హృదయమందు నిండియున్న - పరమాత్ముడు ఆపరమాత్ముడై కైలశిఖిణాగ్రములందు నివసించియున్నవాడును - అంతశ్చాక్ష్యహృదయములందు సర్వత్రమూర్తి త్రయాత్మకుడయి యజ్ఞస్వరూపుడయి షటాగ్ర స్వరూపుడయి బ్రహ్మవిష్ణు రుద్రస్వరూపమయి యింద్రుడయి చంద్రానిత్యాది దేవతలయి ప్రజల పాలించుచున్నాడనితాత్పర్యము - అట్టి విరాడ్విశ్వబ్రహ్మమే ప్రపంచాదీనుడు ప్రపంచస్వరూపుడును జీవులను మేపువాడును - సర్వవ్యాపకుడును - విశ్వమునకు కర్తయును ప్రభువును కాశ్చితుడును - నాశరహితుడయిన - విరాడ్విశ్వబ్రహ్మమునకు వండనములు అట్లు ప్రణవబ్రహ్మచక్రమని కొన్ని గ్రంథములయందు జెప్పబడియున్నది. గనుక యీప్రణవబ్రహ్మచక్రమే విరాడ్విశ్వ బ్రహ్మప్రపంచ ముఖంబులుగా తెలియబడుచున్నది.॥

శృతి॥ విశ్వకర్మో ప్రతీయంతే - అధనిత్యో దేవాపికో విశ్వకర్మా॥

శృతి॥ విశ్వస్య ధారణ్య విశ్వకర్మో దేవాసర్వభూతం - యశోపాభ్యం॥

శృతి॥ అనందం బ్రహ్మపురుషం - ప్రణవీశ్వస్వరూపా - అకారః కారో మకారయతితా నౌకదాల - సమభవతాదో - మితముక్తాముత్యతే - యో గిజస్రసంసారబంధనాల్ ఓనమో విశ్వకర్తాయతి - మంత్రోపాసకోసాయు ద్యంగమిష్యతి ॥

శృతి. పితరః పితౄమహాప్రవరతేసవక్తః, పాంతుతే, నోవదశ్మిం బ్రహ్మనస్మిం క్షత్రోస్యాం, మాశిష్యస్యాం పురోదాయా, మశ్మిం, బ్రహ్మనస్మిం కర్మంనస్యాం, దేవహత్యాగ్ం, స్వావిస్యాహ, విశ్వబ్రాహ్మణేయదన్నమమాయావిరాడ్విశ్వబ్రహ్మము హేమవర్షము.

~~~~~
 వాయుపంచకము|| స్రాణవాయువు - అపానవాయువు - ఉదానవాయువు - సా-
 మానవాయువు - వ్యానవాయువు - యీ అయిదున్ను || వాయుపంచకములను
 బహుము|| శబ్దము - స్పర్శము - రూపము - రసము - గంధము యీ అయిదున్ను
 విషయపంచకములనబడును || యివెసంచతస్మాత్తేలు||

పంచభూతపంచవిదేశవివరణాచక్రము.

భూతములు	ధర్మములు	కర్మములు	వర్తములు	అధిదేవతలు
వృక్షవి	శ్లేషించట	ధరించడము	స్వేదము	మనుబ్రహ్మ
జలము	చెప్పడము	పడునుజేయు డము	స్పృటికము	మయబ్రహ్మ
అగ్ని	వెలగడము	కొల్పడము	యెరువు	త్యజ్జిబ్రహ్మ
వాయువ	చెలించడము	చెర్చడము	పొగ	శిల్పిబ్రహ్మ
ఆకాశము	బయలయి యుండడము	ఆవకాశమి య్యడము	నిలము	విశ్వజ్ఞబ్ర హ్మ

పక్షిధములవివరణము. మంత్రార్థము, పదార్థము, వర్షార్థము, త-
 త్వాధ్యము, భువనాధ్యము, కళాధ్యము, అని ఆరువిధములు, అందుమంత్రా-
 ధ్యము. నవ్యోజాతము, వామదేవము. అఘోరము, తత్పరము. ఈశానము.
 వృషభము, శిరస్సు, శిఖి, కవచము, నేత్రము, అస్త్రము, అని పదునాకవిధము.
 పదార్థము, దేవసద్భావేశ్వర మహాతేజయోగాధిపతి ముంచముంచప్రథము.
 ప్రథమ, సర్వ, సర్వ, భూతసుఖప్రద, సర్వసాన్నిధ్యకరబ్రహ్మ విష్ణు, రుద్ర,
 అనారితా, నారిత అస్తుతాస్తుత, శ్రార్వస్తీత, సాక్షి, సాక్షి, తురుతురుపతం
 గవతంగ పింగపింగ, జ్ఞాన, జ్ఞాన, శబ్దశబ్ద, సూక్ష్మ, సూక్ష్మ, శివసర్వ, సర్వ,
 ఓంనమఃశివయ, ఓంనమోనమనశశివ ఓంనమయాపి ప్రథమప్రథమతేజస్తేజ
 జ్యోతిజ్యోతిఅరూపఅనగ్ని, అఘామ, అభస్మ, అనాది, నానాధూధూధూ, ఓం
 భూః, ఓంభువః, ఓంసువః, అనిధననిధిహోదభవ, శివసర్వ, వరావరాత్మాభు
 వనేశ్వరశ్యాన్నహార, ఓంనమశివయ, సర్వప్రభు, శివ ఈశానమూర్తితత్పు

రుషన క్త్ర, అఘోరహృదయ, వామదేవగుహ్య, సజ్యోజాతపాద, ఓన్నమగు
హ్యతి గుహగోప్త, అనిధననర్వయోగాకృతి, సర్వవిద్యాధివజ్యోతి రూపతరమే
శ్వర, పరమేశ్వర, అచేతనాచేతనావ్యోమ్యవ్యోమి, వ్యాపింవ్యాపినివ్యోమరూ
ప. సర్వవ్యాపిని, శివానంత, అనాథ, అనాత్రితా, ధృవశాశ్వితయోగ పీఠసౌం
ద్యిత నిత్యయోగి, ధ్యాన్నహర. అని.

ఆవ్యోంకారముల ఎనుబదియొకటి.

నర్వాధ్వవివరణచక్రము.

అం	ఆం	ఇం	ఈం	ఊం	ఋం	ౠం	ఎం	ఐం	ఓం	హం
అం	ఆం	ఇం	ఈం	ఊం	ఋం	ౠం	ఎం	ఐం	ఓం	హం
అం	ఆం	ఇం	ఈం	ఊం	ఋం	ౠం	ఎం	ఐం	ఓం	హం
అం	ఆం	ఇం	ఈం	ఊం	ఋం	ౠం	ఎం	ఐం	ఓం	హం
అం	ఆం	ఇం	ఈం	ఊం	ఋం	ౠం	ఎం	ఐం	ఓం	హం

అని యేబదియొక్కవిధము. త్వత్వాధ్వము - పృథివి ప్రకృతి - బుధిత
హంకారమున - శ్రోత్రతత్ - చక్షుజిహ్వ - ఘ్రాణవాక్ పాణిపాద - పాయా
గుహ్యశబ్ద - స్పరిశ - రూపసంగంధఆకాశ - వాయువహ్నిజల మాయకాలని
యతి - కలవిద్యురాగవురుష - సదాశివ - ఈశ్వరశుభదివ్య శివశక్తి అనిత
త్వములు - ముప్పదియారు లేక భూతపంచకజ్ఞానేంద్రియ పంచక కర్మేంద్రి
యపంచక ప్రాణపంచక - శబ్దాది పంచకములును - మనాదిచతుష్టయ పం
చకములును - గూడి యిరువదినాలుగు - తత్త్వములు పయిజెప్పిన ముప్పదియారు
తత్త్వములును - షడ్భాషవికార - షడ్భౌతిక - షడ్మార్గ - అరిషడ్వర్గము
లును - జీవత్రయ గుణత్రయ - కర్మక్రయములును - వచనాదానగమన - నిగ
ర్గానంద - యులును - సంకల్పాధ్యయవసాభి మానావధార గుణములును - జై
చిత్ర యాదిపఠుష్ట యములును దిగ్వాతారాగ్రాది - చతుర్థా శేంద్రియములును
శేవతులును అనునని - యన్నియుగూడి లొంబదియారు తత్త్వములు.

భువనాధ్యక్షము - భద్రకాళి - వీరభద్రత్రిలోచన - నభ - లిప్సవివాహ
 సంహృద హృదిదశేశ్వర - త్యక్షగణాద్యక్షశంభూ - దౌష్ప్యనభ్రఫణింద్ర - ఉ
 దుంబర - గ్రసనమారుతాశన - క్రోధన - అనంతవృషధర - వృషబలిప్రియ
 భూత - పాలజ్యేష్ఠ - శర్వసురేశ్వర - వేదపారగజ్ఞాన భూసర్వజ్ఞ ఈశానన వి
 ద్యాధి పద్రవకామద ప్రసాదశ్రీధర రత్నధర - లక్ష్మ్యధర జటాధర సౌమ్యధర
 ధన్యరూపనీధిశ - మేఘవాహనకపడిపంశిఖి - పంచాంతక - క్షయాంత
 తీక్షణ - సూక్ష్మనాయువేగ - లఘుశ్రీఘ్రసునాద - మేఘనాద - జలాంతక - దీ
 ఘ్నబాహు - జయభద్రశ్వేతమహాబల - పాశహస్త - అతిబల - బలదౌష్ట
 లోహిత - ధూమ్ర - విరూపాక్ష - ఊర్ధ్వ - కేశభయాంతక - హరదంష్ఠి
 మారణనిరుతి - ధర్మపతి అధర్మపతి వియోక్తనంయోక్త - కర్తవిధాత - ధా
 తహర - పృథ్వీధర్మతీక్షణ్యాంత భస్మాంతక - వజ్రబాహుదహన - జ్వలన
 హరిహర - పాతుకపింగళహుతాశన - అగ్నిరుద్ర - త్రిదశాధిప - వినాశి -
 శాస్త్ర - అన్యాయ - విభూతివధాన వజ్రదేహబుధఅజకపాలీశరుద్రవిష్ణుబ్రహ్మ
 హృత కేశ్వరకూక్మాండ కాలాగ్నిరుద్ర శ్రీకర్మహమకామారీ - వైష్ణవబ్రాం
 హ్మ - ధైరవ - కృతఅకృత - స్తలేశ్వర - సుబ్రాంహ్మ్య - ప్రాజేశ - సౌమ్య
 ఇంద్రగంధర్వ - యక్షరాక్షసవైశాద - స్తలేశ్వర - శంఖకర్మకాలాంజన
 మండలేశ్వర - మహాండస్విండ - సకలాండ - స్థాణు - సర్వాక్షభద్రకర్మ
 గోకర్మమహాబయ - అవిముక్తరుద్రకోటివస్త్రాపద - భీమేశ్వర - మహేంద్ర
 అట్టహాస - విమలేశ్వర - నఖిలఅనాఖిల - కురుక్షేత్ర - గయాక్ష - మహాభైర
 వ - కేదార - శ్రీశైల - మహాకాశ - మధ్యమేశ్వర - అంబూదికేశ్వర - శ్రీ
 శ్వర - హరిశ్చంద్ర - అమలేశ్వర - ఉందిముడిభారభూతి - శౌపధి - పుష్క
 రనైమిశ - అమరేశ్వర - అంగుష్ఠమాత్రార్క - ఈశాన - ఏకీక్షణ - ఏకపిం
 గళఉద్భవ - అభవ - నామదేవ - మహద్భూతిశిఖేద - ఏకవీర - క్రోధభండ
 ఏకశివ - అనంత - అజహమావతి ప్రచండఏకపాదఈశాన - భీమ - ఉగ్రభీ
 మఅనంత - సూక్ష్మశివోత్తమ - ఎకనేత్ర - ఎకరుద్ర - త్రిమూర్తి శ్రీకంఠ శి
 ఖండి - నామజ్యేష్ఠరౌద్రికాశ కలవికర్మబలవికర్మ - బలప్రమథ - సర్వభూ
 త - దమనమనోనృతనాశ్రిత - అనాథునఅనంతవ్యోమరూప వ్యాపినిఊర్ధ్వగా
 మిని - రోచిక - మోచిక - దీపిక - ఇందిరశాంత్యతీత - శాంతివిద్యాప్రతిష్ఠనవృ
 త్తిజగిభువనము ఇన్నుటయిరువదినాలుగు,

కథాధ్యముని వృత్తిచరిస్తా విద్యాశాంతిశాంత్యతీతః శునుకశలు అయి
దు అనగా యీపంచకశలలో మంత్రపదవర్ణము తత్వపదభవనములును త
త్వములలో భువనములు చేరి యున్నవి వీటవిశేషవివరణము కైవల్యనవనీత ప్ర
థమప్రకరణమున అరువదియొక్కపద్యమున జూడవలెను.

శురియుసర్వమయమంత్రములును నప్తకోటిచేఘములుగలనై ఉండగామం
త్రాధ్యమందు పదునాకండుమంత్రములు మాత్రముచెప్పటకు హేతువేమనిన వి
రాడ్విశ్వకర్మపంచముఖంబులయందె సకలాగమమంత్రములును పుట్టుటచేత న
జ్యోతితాదిపంచమంత్రములు ఆమంత్రములకు ముఖ్యములైనను విషడంగ దేవ
తామంత్రములవలన చదునోకటిమంత్రములనిచెప్పబడెను.

షడంగములనగా యెట్టిదనిన విరాడ్విశ్వకర్మయొక్క రేకాంగమున్న
పరిచబ్రహ్మలయొక్క చంచాంగములున్నా షట్ ఆరుఅంగములాయెను.

శ్లో॥ మకారంమననంనైవ త్రకారంత్రాణమత్యతే మననత్రాణమిత్యాఘ మం
త్రమిత్యభిదియ్యతే॥

అనున్యాయముచేత పరబ్రహ్మము మననమునకున్నా రక్షణమునకును వి
లక్షణమగుటవలన మంత్రద్యాతీతమును సర్వదేశవ్యాపకత్వము గలుగుటవలన
పదధ్యాతీతమును ఆవర్ణమగుటవలనవర్ణాధ్యాతీతమును సర్వస్వామియగు
టవలన భువనధ్యాతీతమును నిష్కలమగుటవలన కథాధ్యాతీతమును అగును

ఆగామ విభాగములు॥ కామికయోగము చింత్యము, కారణము, అజితము,
దీప్తము, నూక్ష్మము, జగతి, అంశుమానము, సుద్రశేధక, విజయము నిశ్వాస
ము, స్వాయంభువము, అనలము, వీరము, రౌరవము, మకుటము, విమలము, చం
ద్రజ్ఞానము, బింబము, ప్రోద్గతము లలితము, సంతానము, సారోత్తమము, కిరణ
ము, భేదము, వాతూలము, అనునవి యిరువదియొనిమిదియును ఆగమములు.

పైనచెప్పిన మంత్రపదభవన పదములును యివియన్నియు పరబ్రహ్మ
యను విరాడ్విశ్వకర్మ పరిచముఖంబులలో సజ్యోజాతవామదేవ ఆఘోరత
త్వరుష ముఖములు నాగిరింటియందును పైనజెప్పిన యిరువది యొనిమిదియును
ఈకానముఖమునందు యొనిమిదియునుగా చెతుర్ముఖబ్రహ్మ నాలుగుముఖంబు
లలో నాలుగువేదములు పుద్భవించినట్లు దృష్టాంతర మగుపశుతూపునైది.

గనుక అమరపదము స్వయంగభూశ్చతురానన॥ అని జెప్పబడియున్నదిగ

దా, సర్వసూన్యనిరాలంబం స్వయంభోవిశ్వకర్మణః॥ యీవిశ్వకర్మవలన గ
లిగినటువంటివాడేకదా యీచెతురాననుడు యిందువలన చతుర్ముఖబ్రగహక్తి
వలన కోన్ని వేదశృతులు సృష్టించినాడనుటకు యోగనియంబును లేదు.

శ్లో॥ లక్షంతూచెతురోవేదాః ద్విలక్షంసూపశాస్త్రయోః షోడశంమాలినీశాస్త్రం
ద్వాత్రింశ భరతముత్యతే అబుఁధంశిల్పిశాస్త్రం చ ఆగమంతుచతుర్దశ్ ఆ
యుర్వేదం త్రిలక్షం చ చాతుర్లక్షం చ జోతిషం॥

అను ప్రమాణముచేత ఆగమచేతనెరుంగవలయును పాద్యరాత్రశాస్త్రాది
సకలమయమంత్రములకును యీయాగమలెకారణములు.

అట్లానిండియున్నప్పటికి అనుభవించగలందులకు యల్లివారలకు జిక్కు
నేరదుగదా అయినాకాష్టించి అనుభవించినటువంటి మహనీయులు సర్వవ్యాప
కులయి పున్నారనే భావాధాము.

గనుక బ్రంహ్మాండమే ఆకాశము అదిబాహ్యధాప్రభావమైయున్నది

స్వామీఅంతరాధాప్రభావమెట్టిది.

అండాండరి తెల్పుగలిగినటువంటి నేత్రస్థానలోనుండు వస్తువనరుంగుము
గనుక చూచేదంతాసాకారం చూపునిల్పితేనిరాకారం అని జెప్పబడియున్నది
అదేనిర్గుణస్వరూపము.

పిండాండంబిందువనే పాప పాపమధస్య బెలిగేకళ బ్రంహ్మాండము
ఆకళేనిష్కళేతానాయనా విరాడ్విశ్వబ్రంహ్మము,

పంచభూతములవివరము పృథివి, ఆపక, తేజవాయువఆకాశం, బాహ్య
థాప్రభావమైయున్నది. అంతరాధాప్రభావము, తెల్పుచున్నాను సూక్ష్మగ్రా
హినైగ్రహించుమా.

పృథివి. యెరుపు, పుడకంతెల్పు, అగ్ని, నల్పు, సునీలమనెపాపెవాయు
వ, అండు మధ్యనుబెలిగేకళేఆకాశం ఆకళలో నిష్కళేతానాయనావిరాడ్వి
శ్వబ్రంహ్మ అదేనిర్వికల్పము అక్కడత్రివేణులకు వివరము.

పైసలుపుగంగ, నునీలంఱయిపాపేయమున ఆమధ్యను వెలిగెక శేసరస్వతి శ్మ|| నీలతోయదమధ్య స్తం|| అనగా నీలముతోసమానమైనటువంటి, తోయ, అనగా పుదకము, అనగానలుపుమధ్యను. శ్మతి|| విద్యుల్లేఖేవభాస్వరా అనియుండుటవలన పుదకమైన నల్పుమధ్యను విద్యుల్లేఖప్రభావమైయున్నది, అక్కడనే ముక్తికాంతానివాసం|| అక్కడత్రిమూర్తులకువివరం|| యరుపుబ్రహ్మ అకారమాత్మకమైన తెలుపువిష్ణువు ఉకారమాత్మకమైన నలుపుశివుండు మకారమాత్మకమైన అదేహృదయకమలం నిద్రసంగమాదులకు అక్కడనేపుద్గరించెను ఆలోనికళయందే ఝంకారమయినానాదము ఓంకారమునకు పరమవశమైననిశ్శబ్దం నిష్కళేతానాయనా విరాడ్విశ్వబ్రహ్మము ఇతనేపరమబ్రహ్మము యితనేవిశ్వకర్త|| అక్కడవంచశక్తులకువివరము|| యరుపుఆదిశక్తి తెల్పులుశ్చశక్తి నల్పుక్రియాశక్తినునీలమైనపాపెజ్జానశక్తిఅపాపమధ్యను వెలిగెక శేవరాశక్తి అకళలోనిష్కళేతానాయనా పరబ్రహ్మము అక్కడరేచకపూరకాదులకు వివరం రేచకంయరుపు, పూరకం తెల్పు, కుంభకంనలుపు, సూచికం నునీలమైనపాప అపాపమధ్యవెలిగె కళేవరాశక్తి అకళలోనిష్కళేతానాయనా విరాడ్విశ్వబ్రహ్మము|| అక్కడమండలత్రయాదులకువివరము|| నల్పుఅన్నిమండలము, అవిందుసూర్యమండలము, ఆలోసూర్యమండలమగుపడేదే చంద్రమండలము, ఆలోనిష్కళేయరుకామరుపు యెరుకేతానాయనా|| శ్మ|| విశ్వంనారాయణుడు తత్వరూపకమై సచ్చిదానందాదులు యీసచ్చిదానందాదులు యెట్టివనిన|| యిందుగలడందులేడని సందేహమువలదుచక్రి సర్వోపగతుండెందెందువెతకి చూచిననందందేగలదు దాసవాగ్రణివెంటె||

అనిప్రహలాదుండు సర్వమూ యెక్కడచూచినా అక్కడనేసచ్చిదానంద స్వరూపమయి నిండియున్నాడని జెప్పబడియున్నది, గనుక మూప్రకారముగా విరాడ్విశ్వకర్తయొక్క కల్లేకదా స్వరూపబేధములుగా ప్రకాశిస్తూవుండెను. శ్మ|| అంత్రబహిశ్చతత్సర్వం వ్యాప్యానారాయణస్తితః|| అంత్రబహిశ్చతత్సర్వం వ్యాప్యవిశ్వకర్తృణః|| వీవీలికాదిబ్రహ్మ పరియంతరమున్న జంగమస్తావరాదులయందు వ్యాపించియుండెను. సత్తుచిత్తుఆనందములకువివరము|| సత్తుఅనగాతనలోవేలిగేదీప్తి సత్తుబిందువనే పాపబాహ్యుండు అగువ

దేవస్తువులన్ని చిత్తు ఆనిత్యమయినచిత్తు ఆనీవిందువయందు నిరంతరం ఆగుష దే
పేరుగల వస్తువలన్ని మిద్యగ గాయని నిష్కళ జ్యోతిస్వరూపం నీవునీవుండేదె
ఆనందం. అక్కడ పవిత్రయాదులకువివరం॥ త్వంపద ప్రకాశమానమైన తేజ
స్సుతత్పదమనెవిందువె అనిపదం. అక్కడ నాదుబిందుక భలకువివరము॥ పయినా
భమందునాదం ఆనీలంలోను నీలమయినా బిందువేపాప ఆలోక తేతానాయనా
చరబ్రంహ్మం అక్కడానాభ్యకువివరం ఇడాయడమభాగం శీవస్తానం కుడిభా
గంపింగళ నశ్చినాళం సుషంపన్నయిదిగా క నిత్యమాగ్నంయెమంటే పైనలుపు
యదాసునీలంఅయినాపాపెపింగళ ఆనదుమవరిముల్లువంటిసూక్ష్మరంధ్రం. అదే
జగజ్యోతియైనర్వపరిశూర్నమై వెలుపలలోపల ప్రకాశిస్తువున్నదే సూక్ష్మరం
ధ్రం అదేవిరాడ్విశ్వకర్మా క॥ విత్తుమింగ్లనేనివృద్ధిగా నేరదు విత్తుమింగ్లకున్న
వృద్ధియాను విత్తువిశ్వకర్మవివరించిచూడరా విశ్వదాభిరామవిసుర మేమ॥

శృ॥ ఓమిత్యేకాక్షరంబ్రంహ్మం బిందురూపప్రకాశమేత్తు బిందురూప
స్తితేనాత్మాబ్రంహ్మత్వంచృకరిష్యతే॥ యావ్రణవమేవిశ్వబ్రంహ్మము యితని
బిందువె॥ ఆత్మానామేకసంభూతం అనియున్నప్రకారం సర్వాత్మలయందు
నిండియున్న పరాత్పరుండయిన శ్రీవిశ్వకర్మయతనేకదా. కం. లోకంబులులో
కేసులు లోకస్తులుదెగిన తుగినలోకంబగు వెంజీకటికవ్వల నెవ్వాడేకా
కృతి వెలుగునతనినేకేవింతు॥ తా॥ లోకంబులుఆనగా త్రిలోకములు మొదలు
కొని చతుడకభవనంబులు లోకేసులుఆనగా త్రిమూర్తులున్నా లోకస్తులు పె
ద్దలయినటువంటివారలున్నా యోగులున్నా తెగినతుదిఅనగా యిట్టిమహానీయా
లందరు సలోకంబగు అట్టిలోకంబును మించినపెంజీకటి అతిమహాగాడాంధ
మయినటువంటిది కవ్వల ఆనగా యికాంతమపైన నెవ్వాడేకాకృతి వెలుగు
తువున్నటువంటి వాడుయెవడో నతనినేకేవింతు॥ అని యీప్రకారము గకేం
ద్రుండు నిరామయనిర్వికల్పమయివున్న స్వయంప్రకాశుండయిన పరాత్ప
రుండయిన శ్రీవిశ్వకర్మను అనేకస్తోత్రంబుజేశి కృతాఘంకారెను.

గీ॥ వీర్యమెడలినవెనుక వెలదినుభుమరోత పొట్టనిండినవెనుకబువ్వరోత తత్వ

మెరిగినవెనుకతగుశాస్త్రములురోత భావభయవిలింగభావలింగ॥

శ్లో॥ పంచమసూన్య చక్రాలకువివరము॥ నీలముతోకర్పూరవర్నం యీకపిలవ

ర్షం ధూమ్రవర్షం తామ్రవర్షం యీమూడుశూన్యచక్రాలు! నదుశ్శబ్దం న
జీవంచ శివశ్శబ్దపరమాత్మనః అనియోబీజసంయోగంచ తస్మలింగావభూజయే
త్తు నమంరెండుజీవులు శివ రెండు శిముడు య అయిక్యపరచేమాత్మజు యిది
పంచాక్షరికి అనుభవము శివజీవరూపమేకమామూరా తాను శివుడన్న యెరుకే
లేనిదాయెర శివనామపదమూలుచింతానీజంబైతె శివజీవరూపమేకమాయోర
తాను శివుడన్న యెరుక లేనిదాయెరా||

షడ్చక్రసహస్రార వివరణచక్రము.

ఆధారచక్రము గణపతి	స్వాధిష్ఠిచక్రము. బ్రహ్మరాజసగుణము.	మణిపూరకచక్రము. విష్ణుసత్త్వగుణము.
అనాహతచక్రము. శిముడుమనోగణం	విశుద్ధచక్రంజీవ తమోగుణము.	అగ్నియచక్రం జీవగణం
		సహస్రారంక మలంకిరణంలు

ప్రణవపంచాక్షర అనుభవవివరణ చక్రము.

ఓంకారం విశ్వకర్త	పంచభూతాత్మా	ఓం
నకారం మనుబ్రహ్మ	దశేంద్రియ	న
మకారం మయబ్రహ్మ	మనోపాభ్యాం	మ
శకారం త్వష్టబ్రహ్మ	బుధినాయకం	శి
వకారం శిల్పిబ్రహ్మ	దశమాయువ	వా
యకారం విశ్వజ్ఞబ్రహ్మ	త్రిగుణంభవేత్తు	య

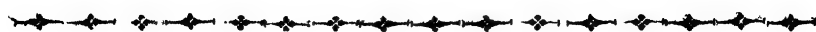
జీవేశ్వరఘట్టవిచారము ప్రకరణము.

టీక-కలశాంబుదఘటంకలశ ఘట్టమును అంబుదమలంమేఖమును తద్గత జ
లములకా ఆఘటమేషు నిష్ఠములయిన జనములన కడద్రోయం త్యజించగాను
ప్రతివిగబములు లేనందున అఖండమై భాగించరానై ఒకటియై ఎకమై యిమ్ముల
నుండు అన్ని చోట్ల నిండియుండును.

తా-కడవయందుండు జలమును తృణింపగా ఆకడవయందును మేఘమునరి
యందు నీళ్ళయందుప్రతిఫలించిన ఆకాశప్రతిబింబములు లేనందున ఆకాశ
ముఆకారములేనిదియును భాగింపరానిదియును ఎకమైనదియునునై అన్నిచోట్ల
సర్వవ్యాపకమైన అంతర్యామికమైనవరంపరాత్మరుడయిన అవిరాడ్విశ్వబ్రం
హ్మము సచరాచరజంగమస్తావరాదులయందు నిండియుండుననితాత్పర్యము.

సీ. త్రాడుభుజంగమై స్థాణువపుష్పదై రాజిల్లు శుక్తికరజితమగుచు । మరుమ
రీచకలునిర్మలసలిలంబులై తోడగిమిన్న శితమైతోచుపగిది । నద్వయామలసచ్చి
దానందమయుడనై తగు నేనుమిగుల ధ్వానివలన । దోలుతనసజడ దుఃఖాత్మక
ములైన జగములైకనుపింతుజనులకెల్ల । దృఢతరాద్వైతవిజ్ఞానదృష్టిచేత । పం
డితులుపూర్వనిర్గుణ బ్రహ్మమయుడ నైనననుగాంచినంత నెయ్యదియభావ మగు
నదీయ్య సూమదీయ్యమాయాతమంబు॥

టీ- త్రాడు, రజ్జువు, భుజంగమై, సర్పమై, స్థాణువు, ఆకులు, కొమ్మలు లేనిచే
ట్లు, పురుషుడై, మనుష్యు, రాజిల్లు, శుక్తిక, ప్రకాశించునట్టి, ముత్యపుచిట్ట,
ఐండియై, మరుమరీచికలు, ఎండమావులు, నిర్మలసలిలంబులై, తేటనీళ్ళయి, తో
డరి, పూసికతో, మిన్ను అకాశము, అశితమయి, నల్లనై తోచుచుగిదింకనబడు
నట్లుగా, అద్వయుడనై, అద్వయ, తనకంటే, పేరులేనిఅమలనిర్మలమైననత్,
అవస్తాత్రయమునందు నశింపనిచిల్, సాధనానంతర నిరపేక్ష, స్వయప్రకాశ
మగుజ్ఞానమును, ఆనందనిత్యనిరూపాధికనిరతిశయ, సుఖమునుమయుండనై స్వ
రూపముగలవాడనై. తగునేను ఈచెప్పబడిన లక్షణములుగలిగి, తెలుగుచున్న,
నేనుమిగులమిక్కిలి, ఎద్వానివలనక, ఎమాయవలనతొలుతక మొదలుజనులెల్ల
మనుష్యులకందరికిని అసలైన అసత్, అనత్యమును, జడ, అజ్ఞానమును, దుఃఖా
కము, వీనియొక్క, ఆత్మకములైనరూపములైన, జగములైలోకములయికనుపిం
త్తుంకనబడుచునో, పండితులు, విద్వాంసులుదృఢచేతక, దృఢతర, అతిదాధ్య
మైన, అద్వయతఅఖండమై, విజ్ఞానదృష్టిచేతక, అనుభవజన్యజ్ఞానదృష్టిచేత,
పూర్వదం, పూర్విసమగ్రమయిననిర్గుణ త్రిగుణాతీతమయిన బ్రహ్మమయుడం
మయబ్రహ్మమునుస్వరూపిని అయిననన్నుం అయినట్టి నన్నుంకాంచినంతం
దరిశించినమాత్రముననె ఎయ్యది ఏమా అభావమగునానన్యమగునో మదీ
య్యామాయాతమంబు మదీయ్య నాసంబంధమైమాయ అననోపూనోవృత్ అ

జ్ఞానమనెను తమగు బుద్ధికి అదియనూ అదెనుమా అనియీ ప్రకారము మయవి శ్వబ్రహ్మయైన శ్రీరామమూర్తి శీతాదేవితో సర్వం నామహిమయని బోధించి యుట్టనియె. క॥ మాయావ్రతీంఽంబును మాయాధిష్ఠానపరమమాయయుగూడక మామూర్తియైన యీశుడు మాయకుడగునతడు బ్రహ్మమయ్యుడైయుంటుం.

శృ॥ రూపరూపం ప్రతిరూపోభభూవ ఆనీకతోపనిషత్ వాక్యరీతిగానున్న క॥ మాయావ్రతబింబములు నామాయయనిబోధించుచున్నాడు వోయినుగుణోత్తమా యింకాయామయవిశ్వబ్రహ్మ దశాపుతారములు ఎత్తినవృత్తాంతమంతయు జెప్పచున్నాన వినుమనియిట్లనియె.

వ ఇట్లు శుభసత్వప్రధాన మాయోపాధీకుండును సర్వేశ్వరుండునయిన నేనున్న వశకృతమాయుండనగుటజేసి జగంబులూ సృజించి తద్రక్షణంబుకోరకు దొల్లిమత్స్యకూర్మ వరాహనాగ శింహవామన పరశురామావతారంబులుధరయించి దుష్టనిగ్రహశిష్టానుగ్రహంబుగాంచిరినిచ్చుచు శ్రీరామహంపంబుచెనవతరించి రావణకుంభకర్నాది చాక్షసుల సంహారించి భూభూంబునివారించి నిలకొనిటమీదట బలరామకృష్ణ బాకలికరూపంబులనే నపుతరించగలవాడ నాచరిత్రంబులు లోకత్రయపవిత్రంబులు భవలతాలవిత్రంబులయి యొప్పుననిచెప్పి తెంజియు॥

అనిమయిండయిన ధ్మీరామమూర్తి శీతాదేవిబోధించిన వినిమరల శీతాదేవియోమో విన్నవించినదాయెను.

గనుక వోయిభక్తజనోత్తమా శ్రీవిరాట్ పురుషుండైన శ్రీరామలవారికి కేవలం, కులగోదేవతాచార్యా అని యున్నది. గనుక కులగురువుయైన వర్నబ్రహ్మయను యేగురువిశ్వబ్రాహ్మణులను తమమనోభీష్టంబువలన పోడచోచచారపూజలు జేయున్నట్లుగా నాగరఖండమను గ్రంథదృష్టాంతర మగువడుతూ పున్నది యనిన శిష్యుండిట్లనియె, స్వామి ఋషిశ్రేష్ఠులను సప్తమహాఋషులనే తెలియబడుచున్నది. వారలెవ్వరనిన, గురు స్వామియిట్లనియె, భూఋషి, భువఋషి, సువఋషి, జనఋషి, తపోఋషి, సత్యఋషి, భర్గోఋషి, వీరలెన సప్తమహాఋషులనంబడుదురు.

అనియ్యావకారము మయవిశ్వబ్రహ్మ వృత్తాంతమంతయు వింటివిగ
 చా యనిన శిష్యుండిట్లనియె. దేవాపంగలబ్రహ్మల వృత్తాంతమంత దెప్పితిరిగా
 న సంతశించితిని. ఇట్టిమహానుభావులైన పంచబ్రహ్మల వంశమందు వుద్భవించి
 న విశ్వబ్రాహ్మణులకు యీకలయుగం మొదలుకొని అయిదువేల సంవత్సర
 ములనుంచి భూషణయును లేక తిరిస్కా-లంబును గలిగియుండుటకు యేమికా
 రణంబు, యీవిశ్వబ్రాహ్మణులకు పంచాననంనార నెనామాంకితము యేమివలెవ
 చెప్పో దెల్పుమనివేషిన సద్గురుస్వామి యిట్లనియె. సీ. పంచాననోమ్భూతపా
 వకజ్వాలలు భూరినభోంతరమెల్ల భూరితముగ। పంచాననుడనగా పంచభూత
 ములస్పృజియించి నటువంటివాడె విశ్వకర్మ। ఆ పంచభూతములనగా పృథివి
 పంచకమున్న వాయు పంచకమున్న। యీ పంచభూతముల నెఱియదుతత్వములు
 యిరువదయిదుతత్వములు ఆయెను। గనుక యిందువలన యీవిశ్వకర్మ। పం
 చముభోద్భవులు పంచబ్రహ్మతాటవలన। యీ విశ్వబ్రాహ్మణులమా పంచాన
 నంనారని జప్తనాయనుఁ। గనుక యీవిశ్వకర్మకు పంచాననుడనేచెల్లెను॥ మ
 రియు యీకలయుగము అయిదువేల సంవత్సరములు జరుగబోయ్యెవి దెల్పిడ
 ను వినుమా॥ శ్లో॥ అసత్యంపక్షపాతంవ। నిర్మలశృంగపంచక। జ్ఞానద్రో
 హి శృతిద్రోహి। యేతేబ్రహ్మంవపాతకః॥ తా॥ అసత్యమున్న పక్షపాతము
 న్ను నిర్మలమైనజ్ఞానములను పంచనద్రోహములును శృతులకు అర్థమును భేదించి
 చెప్పటయును యుగమహాత్మ్యముందు శూద్రశేవారవులై వర్తింతురనిన్ని సు
 రతాపేక్షకులై వర్తింతురనిన్ని అనగావేశ్యానంభోగపురుషులై వర్తిండుదురని
 న్ని। సుకా కల్లత్రాగి మాంసభక్షకాదులుచేతి కుట్రములం జేరువునండుదురని
 న్ని। శూద్రులకు శేవారవులై అనగా శూద్రులకు శ్రేణుషలు జేయుదుండుదుర
 నిన్ని యీలాగు జెప్పబడియున్నది। ద్వాపారయుగ అంత్యమున కలయుగప్ర
 వేశమున॥ బహుకాలమునకు॥ శ్చ॥ వ్యాసోలుస్థిక సంఘాతో। వశిష్టోపావృత్తి
 సుతః। అనియున్న శృతి అనుమాలమునీతిగా। లుభికనింఘాతుండైన వ్యాసులు
 జగ్గించి మయవిశ్వబ్రహ్మ వంశసంభవులైన యొకమహానియ్యుని వడ్డచేరి। ఆ
 మహానుభావునికి- ద్వాదశచత్వరములు శిశ్రూషునదేయుని వేదశాస్త్రపుకాణ
 ములన్నియు శృతి స్మృతి యేతిహాసములన్నియు గ్రహించి। యామహానుభావు
 నికరుణవలన మంత్రోపదేశమును అయి తానుపరిపూర్ణ భావమును జెంది త
 దుపరి। తాను అకృత్యమార్గముజూయిదలంచి। పంచి లేదములను చతుర్వేదముల
 నిన్ని। పంచమూర్తులను త్రిమూర్తులనిన్ని। తానుగ్రహించిన యేతిహాసముల
 న్నియు మారుపాటుచేతి! తనవిప్రశిష్యును యుక్తిప్రయుక్తిగా గంధీనంధు
 లయిమిచ్చి॥ బ్రహ్మజ్ఞానంతు బ్రాహ్మణః। అనియుండిటవలన తానుబ్రహ్మజ్ఞా
 నముజెంది తాను బ్రాహ్మణుండననె భావమును వహించకొని తానుగౌపస్సుజే
 యుడుండెను। తనగురువుయైన మహానుభావుతపస్సుజేయుదున్న వ్యాసులను

జూచి నీవు అపారమైన తపస్సు చేయుటయేమి కార్యమని యడుగ గా ఆవ్యానులు
సంతోషభరితుడై నాకు వక వరమునిచ్చుని యడిగెను. ఆవరమును వాగ్దత్తముగాతీ
సుకొని తాను తపస్సుచాలించి తాను చేసినవ్యాసప్రోక్షమును నటులచేసిన మారు
పాటు యెరిహనములన్నియు నాకు పూజితము జరుగనటుల వరమునిచ్చుని కో
రెను॥ అతను విప్రశబ్దమును యిమిడ్చిన శృతి స్మృతి యెరిహనములన్నిజూచి ఆ
శృర్యంబునాది సరే కానిమ్మని వరమును వాగ్దత్తముగాయిచ్చెను॥ శ్లో॥ వ్యాస
ప్రోక్షం మయాదత్తం॥ విప్రసార్వత్రపూజితః॥ కతాపంచనహస్రాణి॥ జాయతే
వశ్యసంకరః॥ అనియున్న పరమామ్నాయముకీర్తిగా॥ అతనుచేసిన వ్యాసప్రో
క్షమును॥ ఆవ్యానులకు దత్తముయిచ్చెను॥ యాదత్తమును యట్లయిచ్చెనంటే॥ వి
ప్రసార్వత్రపూజితః॥ స్వీలోనులచాత విప్రులుపూజింపబడుదురనెను॥ అదియం
తవరకయినన॥ కతాపంచనహస్రాణి॥ కలయుగముప్రవేశము మొదలుకొని అ
యిదువేల సంవత్సరములు పూజితముజరుగననెను॥ తదుపరిజా యతెవర్షసం
కరః॥ శ్లో॥ కతాపాసినిసంప్రాప్తైః ధర్మప్రాప్తోభవిష్యతి॥ యాతేత్సబ్దసహ
స్రాణాం॥ చంచకేపాపిహోజనాః॥ చందాలప్రదురంధూంతి యాంతిబ్రహ్మగ్ని
హబలం॥ బుధిభంజోద్భవతాం విద్యాకర్మాదిసంప్రయః॥ శాస్త్రశ్వాపాహం
వాశ్చశిష్టాచారానాశనం॥ దుర్భిక్షమప్యనావృత్తిర్భూహోక్తాతదర్శనం॥ సూ
ర్యాదిగ్రహగోళానాం॥ గతిశ్చైవమ్యసంభవం॥ గంగామాహాత్యహనీశ్చా॥ శూ
ద్రోపనయనాదికం॥ కుండగోళకసంతానం॥ మద్యమాంసపరిగ్రహం॥ శివకే
శవనిందాచ॥ శ్రాద్ధాదీనాం విచర్యయః॥ ఆచార్యగురుదికారః॥ పురోతోవి
సజనం॥ పరనిందాపరస్యత్వం॥ పరదారపరిగ్రహః॥ శ్రీకాంతునర్సివాహశ్చ
శూద్రసన్యాసలక్షణం॥ దేవతామహిమాలోపో వేదాధ్యయనవర్జనం॥ వృద్ధ
తాంమంత్రతత్రాణాం మతవాదదుర్గ్రహః॥ సముద్రయాణం విప్రాణాం॥ క
లీదోషాదృవివృత్తిః॥ అత్యాదిశృతి సంగ్రహచనఫలములును మరియు త్నీ సాగ్రంద
పుగాణాంతర్వంబు॥ నారప్రభావే॥ శ్లో॥ కతాత్వబ్రహ్మసాక్షి యావత్సంపద
తానిచ॥ ధర్మోన్మేషః కన్యసన్ధేః॥ జాతోభూద్యవృత్తసంకరః॥ బహున్యదుష్టపూ
ర్వాణి॥ శిల్పానివివిధానిచ॥ చతుష్టశాన్తిందుర్భిక్షం॥ మహామారసముద్యవం॥

అనియున్న గిగనుక యాబ్రహ్మనారదీమోక్షప్రకారము కలయుగం అయి
దువేల సంవత్సరములు వ్యాసవరంబుచేతనే యాదశ విప్రులనెట్లుజలందరు
సూర్యవేదపాఠకులై వర్తింపుచుండిరి॥ గనుక యింకావకపుపమానం జెప్పను
న్నాను వినుమని యిట్లనియె॥ వివినందు నొకగ్రామివీరుడు బోయిప్రాణరక్ష
మై॥ కపి పుదకంబులుజూప॥ పుదకంబులుద్రావి యాకపింపధించి॥ కపియుద
రంబుచించి॥ యదరంబులో పుదకంబులు సంచుకపోయెనక్కటా॥ కపటికిజేసి
నట్లు పుపకారము కీడగయెన్నిభంగులం॥ వకసరాధముడు వకయాత్రామార్గ
ము వెల్లుతూవుండగా॥ యామానపుడు దాహంబుగొని కొంతదూరంబుబోయి దా

హంబునకు నోర్వబాలక। ఆచ్యటవక వనాంతరమునకు వెళ్ళి యాచల్లదనంబున
బరుండివుండగా। యచ్యటనున్న కపిసేనలో నుగుణముగలిగిననాక కపిజాచి-
యూమానవుండు దాహంబుగొనియున్నాడని। భావించుకొని। యూమానవునకు
తనసౌజ్ఞచేత నుదకంబులుజూపెను। అంతట యూమనుజుండు యూమాతంబునకు
వెళ్ళి స్నానంబుజేసి దాహంబుపీర్చుకొని యచ్యట నాలోచించుకొని। యాక
పింపబడించి। యాకోతిపొట్టచించి। తిత్తిగాజేసుకొని। యాతిత్తిలో వుదకంబులు
నించుకొని పోయె నక్కటా। కపటికచేసినట్టి వుపకారముకీడగు యెన్నిభం
గులం॥ అని॥ తద్వత్తుగనే మయవిశ్వబ్రహ్మ వంశజుడైన మహానుభావుని వద్ద
ఆవ్యాసులుచేరి। అతనికి ద్వాదశవత్సరములు శిష్యాలుచేసి। సకలశాస్త్రము
లన్నియుగ్రహించి। యూమహనియ్యనిచే కారణంబునుచినుకొని యావరబలము
చేతనింతవడంబడికె జూచుబాసెను॥ గనుకవోయి శిష్యాత్వమూ మరియొకవృ-
త్తాంతము దెల్పుచున్నాను వినుమని యిట్లనియె॥ కైలాసమునుంచి పార్వతీపరమేశ్వరులు
భూసంసారమునకువచ్చినసమయములో శ్వేతబీజరాక్షసుడున్నూరక్ష-
వీజరాక్షసుడున్నూ కైలాసంబున కేగి యాకైలాసగిరిపర్వతంబును నాకమించిఅ-
చ్యటశింహాసనాశీనుడై యాకైలాసపట్టణంబునలుచున్న సమయంబునయచ్య-
టభూలోకమునుంచి పార్వతీపరమేశ్వరుడు కైలాసపట్టణంబునకు వెళ్ళగాఅచ్య-
టపట్టణంబు ముట్టడిగొనియున్న రాక్షసులున్నూ నాయకత్వముపహించిన శ్వేతబీ-
జరాక్షసుడున్నూ రక్షవీజరాక్షసుడున్నూ మరకంబుల యుద్ధముచేయుగదలు-
జాయబారిరి॥ అట్టిసమయమునసచ్చిదానంద మయందైన శ్రీహరివచ్చి యచ్య-
ట యుద్ధరంగంబునుజూచి ఆశ్చర్యంబునొంది తనమాయావిశేషంబు నాయారాక్ష-
సులనందరిని వోదించితేసి శింహాసనాశీనుడైన రాక్షసులయిద్దరిబహుప్రయాస-
గావిడిపించి యాకైలాసంబును యీపార్వతీ పరమేశ్వరునకు మరలపట్టాభిషే-
కంబుగావించి యూమయవిశ్వబ్రహ్మయగు శ్రీహరితనవైకుంఠంబుకేతెంచెను॥
గనుక వ్యాసమునీసుకున్న వరబలముచేత యాకలయుగము అయిదువేలసం-
వత్సరములు దశవిపులై కలయుగపంచ సహస్రములున్ను ప్రపంచికపూజ్యు-
లైవర్తింపుచుండిరి యందువల్లననగా యాకలయుగ పురుషుడుమనుచక్రవర్తియై
క్షత్రియధర్మములేనందువలన॥ కం॥ దినదినములు ధర్మంబులు। ననయముధరన-
డగిపోవునాశ్చర్యముగా। వినువర్నచతుష్టములో॥ నెనయగధనవంతుడైనసేను-
ధరిత్రీ॥ అనియున్నదిగనుక। యాకలిపురుషుని మహాత్మ్యమువలన యాకలయు-
గము యంతదుష్కృతములు జరుగుచున్నవో అదేప్రకారముగా పంచబ్రహ్మల
వంశోద్భవులైన విశ్వబ్రాహ్మణులు మూర్తివంతములుతగి సంతృప్తిజుగ్గముండీ-
లేనట్లుగా ప్రత్యన్న సేషభారులై యుండిరి మరియు॥ ౧౧॥ కృతయుగమునః సుప్త-
తేతాయాం ద్విష్టిరూపంద్యాపారే మంత్రసామధ్యం॥ కలయుగ కరసాధనః॥
అనియుండుటవలన। వెనుకగతించిన యరువదియొమిది మహాయుగంబులన్న
యూ ఆపరాధ్యశ్వికర్మవలనయున్న పంచబ్రహ్మలవలనయున్న చతుదశ

మనువులవలనయున్న ప్రపంచీకంసృష్టి స్థితిలయ పోషక ర్మత్వములు కొన్ని
యుగంబులలో నొకల్పశుద్ధిచేతనున్నా కొన్నియుగంబులలో మనశ్శుద్ధిచేతను
న్నా కొన్నియుగంబులలో దృష్టిచేతనున్న కొన్నియుగంబులలో మంత్రసా
మధ్యతచేతనున్న సృష్టి స్థితిలయ పోషక ర్మత్వములు కన్పనియంతటయును
కలయుగ కరసాధనా అనియున్నది గనుక యీకలయుగంబయిదువేలప
న్నెండు సంవత్సరములు కరసాధనా చేతులతోజాయవలసివచ్చెను || శ్లో|| మ
నూనాంలోహకర్మాశి | మయీనాందారుకర్మశిత్వస్థాకాయకర్మాశి | శిలాకా
రంతుశిల్పిభివిశ్వజ్ఞస్వర్గకర్తాచపంచబ్రహ్మమయింజగత్తు||అనియున్నశ్లోకా
నురీతిగాకలయుగప్రవేశముమొదలుకొని పంచసహస్రద్వాదశవత్సర పరియం
తం| మనుసంతతివారలు యినుముపనియును మయసంతతివారలు దారుపనియు
ను| త్వష్టసంతతివారలు తామ్రాదిపాత్రలును శిల్పిసంతతివారలు శిలావిగ్రహ
పనియును విశ్వజ్ఞసంతతివారలు స్వర్నాలంకారం మొదలుకొని మాంగల్యము
లును నివియన్నియు యీకాలానుకూలరీతిగానే చేతులతోచాయడమాతూ యు
న్నది|| మరీయు|| మయవిశ్వబ్రహ్మయైన బ్రహ్మమూర్తి పునహ అపుతారమైతి
వచ్చినపిమ్మట|| కం|| భగవంతుండగు విశువు | జగములకెవ్వేళరాక్షసనధగ
లుగుండుగనెవ్వేళలరడయక| యుగయుగమునబుట్టికాచునుదృవలీల|| దుష్ట
నిగ్రహ శిష్టపరిపాలనంబుకొనకు శబలగ్రామంబున దేవమయ్యుండైన విష్ణుయ
శుండగు దేవబ్రాహ్మణునకు పుత్రత్వంబునొంది దేవతాబృందంబులు నిరీక్షిం
ప| దేవదత్తఘోటకారూఢుండై దుష్టశైలి జనంబుల దనమండలాగ్రంబు
న ఖండిభూతులంజేయునప్పుడు ధాత్రిమండలంబు | విగతస్వారజనమండలం
బై | తేజరిల్లునంత నరులు దేవమయ్యుండైన విష్ణుమూర్తి ఛాయన్నలూజాది విభా
నాసత్తులైనారాయణ పరాయణులై వర్తిస్తేదట్టి కల్యాణతారంబున నిఖిలధ
న్యులయ్యెదరంతట కృతయుగధర్మంబు నడుచుచుండు| చంద్రభాస్కరశుకృడు
గురువులేకరాశిగతులైనపిమ్మట కృతయుగంబైతోడు| రాజగతవర్తమానకాలం
బులు భవజన్మంబుమొదలు పంచావశాధికోత్తర శతసహస్రహాయసంబులయి
నందాభీషేకపరియంతంబునుండునంతట నారాయణుండభిలడుజకనరాజధ్వం
సంబుగావించి ధర్మంబునిల్చి వైకుంఠనిలయుండగునని జప్తుచుచువున్నది|| నో
యినుగుణోత్తమా వినుమనీ యిట్లనియె|| శ్లో|| ధృతిక్షమాత్తేయం | శ్వాచమింద్రి
యనిగ్రహంధీర్విద్యా సత్యమక్రోధో | దశకంఠర్మలక్షణం | దశలక్షణానిధర్మ
స్యా|యవిద్వాంసమధీయతే| అధీత్యా చానువర్తంతే| తేయాంతిపరమాంగతి||
అనెడిమనుశృతిరీతిగా|| శ్లో|| ఏసత్యంబ్రహ్మసౌచంచ| బ్రహ్మమింద్రియనిగ్రహం
సర్వజీవదయాబ్రహ్మయైతేబ్రాహ్మణలక్షణం||యిట్టిధర్మములుయొర్పడికృతయు
గధర్మజరుగబోవుననె భావాధాము| స్వామీ సద్గురుదేవోత్తమా కృతయుగధ
ర్మయాలాజరుగునో తద్రుష్టాంతమెట్టిది చెల్లుమనిన సద్గురుస్వామి యిట్లనియె
విసవోయి శిష్యోత్తమా యీచంచాశతకోటి భూమండలంబంతయు యొకరా

జ్యోవట్టాభిషేకం పరిపాలన జాయగలందులకు। నవఖండంతుమేదిసి అనియున్నది గనుక॥ యీ భూవక్రమంతయును యేకవక్రాధిపత్యం పరిపాలన జాయగలందులకు ప్రభువు రాగలండనే తోచబడుతున్నది. వెనుకగతించిన కృతత్రేతాయుగంబులలో దేవమయుండైన శ్రీవిష్ణుమూర్తి దశావతారములు యేలాయెత్తెనో పునహకలయుగ అయిదువేల ద్వాదశవత్సరములు వెళ్లినవిమ్మట. శ్రీవిరాట్ పోతులూరి వీరబ్రహ్మాంగారు చెప్పిన భూతభవిష్యద్వత్కమాన కాలజ్ఞానములో ద్వాదశాక్షరీ మంత్రమును విచారించగా అయిదువేల ద్వాదశవత్సరములు గతించిన ప్రథమనామ సంవత్సర శివప్రియమైనటువంటి మానమునందు హాడశకశలు పరిపూర్ణమైనటువంటి పూర్ణిమ వెళ్లినవిమ్మట బ్రహ్మనందస్వరూపుండైన శ్రీవిరాట్ పోతులూరి వీరబ్రహ్మాంగారు వీరభోగవసంతకాయలస్వాములవారు నే ఆపుతారమర్తి ప్రపంచీక పరిపాలనకొరకు రాగలండ. ని శాస్త్రసమ్మతముగా తెలియబడుచున్నది యిందుకు సందేశంబులేదు। ఇదితప్పితే హీనజాతివానియింట పుట్టుచునే వట్లున్నది గనుక నిజపదవాక్యానురీతిగా శ్రీ వీరభోగ వసంతరాయులు మనుచక్రవర్తియై క్షత్రియత్వమును వహించి పంచాశతోక్తి విస్తీర్ణమైన భూమండలంబతయు పాలించుననే తెలియబడుచున్నది॥ గనుక యదితప్పదు యదితప్పదు యదితప్పదు యిదినిజమని నమ్మినవారు బ్రహ్మనందమును జెందుదురు। ఇది స్త్రీవాక్యమనెనమ్ముము। నిజపదవాక్యమనెనమ్ముము। వెనుకటి కృతయుగ పనులు పునహయివృద్ధి దృష్టమగుపడుచున్నవి। కృతయుగ పనులు యేలావస్తాయున్నవో ఆలాగా కృతయుగధర్మం నడచగలందులకు వీరవసంతుడు రాగలండని నమ్ముము। సత్యం సత్యం సత్యం వోయినుగుణోత్తమా నీమనస్సున సంశయమునువిడచి దృఢీకృతముగా నమ్ముమనిన శిష్యుండయ్యె॥ తదనంతరం బాశిష్యుండు లేచి సాష్టాంగదండప్రణామంబులాదరించి ముకుళితహస్తండు ఓసద్గురుస్వామీ తామానతిచ్చిన శ్రీమద్విరాడ్విశ్వకర్మ మనుమయాదుల షడ్విధంబంతయు వింటినిగదా నవఖండంతుమేదిసి అను భూవక్రమంతయునుండు వివరణదెల్పుమనిన. సద్గురుస్వామియ్యయ్యె॥ వినవోయి నుగుణోత్తమా॥ శో॥ ప్రస్థిముష్టిభవేహస్తంః హస్తంచత్వారికోశం॥ త్రిసహస్రధనుఃకోశం॥ కోశంచత్వారియోజనం॥ సహస్రయోజనందేశం॥ దేశంచత్వారిమండలం॥ సహస్రమండలంబండం॥ నవఖండంతుమేదిని॥ తా॥ ఆరువిడి కెళ్ళు - వకహస్తము - అనగావకమూర - యిటువంటిమూరలు నలుబదిఅయితే - వకధనస్సు యిటువంటిధనస్సులు మూడు అనగా మూడువేలుఅయితే వకకోసు। యిటువంటికోసులు నాలుగుఅయితే - వకయోజనము యిటువంటివెయ్యి ఆమడలయితే వకదేశియ్యము। అనగా యిటువంటినాలుగు దేశియ్యములుఅయితే। వకమండలం అనగా నలుబది ఆమడ. యిటువంటి వెయ్యిమండలములుఅయితే - వకఖండము యిటువంటిఖండములు తొమ్మిదిఅయితే వకమేదిని అనగా యీ భూవక్రమంతయునుండు నిర్మయము॥

శ్రీ పంచాశతకోటినిస్త్రీ

మనుష్యశ్శకర్మశతకోటిభూమి డలము.	మయవిశ్శకర్మశతకోటిభూమి.	త్వష్టవిశ్శకర్మశతకోటిభూమి.
భృతిభండము.	ఇంద్రభండము.	గభస్తిభండము.
భారతవషణము.	కింపురుషవషణము.	ఇలావృషవషణము.
జంబుద్విపము.	ప్లక్ష్యద్విపము.	కుశద్విపము.
భూముషి.	భూముషి.	సువముషి.
భూలోకము.	సుపల్లోకము.	తపోలోకము.
భువర్లోకము.	జనలోకము.	
అతల.	సుతల.	మహాతల.
లవణసముద్రము.	సురాసముద్రము.	దిధిసముద్రము.
ఇక్షుసముద్రము.	సర్పిసముద్రము.	
హిమావలము.	నిషధము.	శ్వేతము.
హేమకూటము.	నీలము.	
కృష్ణా. గోదావరి.	కావేరి. సర్వద.	శింధు. భాగీరథి.
యాపంచాశతకోటిభూమియనె నెవభండమందుండు		
జలనివాసం	స్తావరములు	ప్రమికిణకాదులు
లక్షలు.	అం లక్షలు.	౧౧ లక్షలు.
శ్లో॥నర్మదోత్తరిదేశేభిః శింహాశ్వేనేవమన్త్రితే।		
మారాండశ్లో॥ భాగీరద్యుత్తరేతీరే। గోదావర్యాశ్చదక్షిణే।		
బ్రహ్మాండపురాణ॥ శ్లో॥ గోదావరీభీమరథి। తుంగభద్రాచవేణికా।		
రావీషయోష్ఠి వింధ్యనన్మదక్షిణేతు ప్రకీర్తితా॥		

ర్మ భూమండలచక్రము.

శిల్పివిశ్వకర్మ
శతకోటిభూమి.

విశ్వజ్ఞవిశ్వకర్మ
శతకోటిభూమి.

విదు శతకోటి
భూమి.

తామ్ర ఖండము.
వారుణ ఖండము.

సౌమ్య ఖండము.
గంధర్వ ఖండము.

నవ ఖండ
ములు.

హైరణ్య వర్షము.
కురు వర్షము.

భద్రాశ్వ పర్షము.
కేతు వర్షము.

నవ వర్షములు.

క్రౌంచ ద్వీపము.
శాక ద్వీపము.

శాల్మల ద్వీపము.
పుష్కర ద్వీపము.

సప్త ద్వీపములు.

జన ఋషి. తపో ఋషి.
సత్యలోకము.

సత్య ఋషి. భర్గో ఋషి.
ఊర్ధ్వలోకము.

స ఋషి.
స పులోకములు.

ర సాతల.

పాతాళ.

స పులోకములు.

క్షీర సముద్రము.

శుద్ధోదక సముద్రము.

సప్త సాగరములు.

శృంగి.

మాల్యవంతము.

సప్త పర్వతములు.

గంగ. యమున.

సరస్వతి.

నవ నదులు.

యనశ్చనాలుగులక్షల బీవరాసుల వివరణ.

పక్షి జాతములు
గులక్షలు.

పశువులు ౩౦ లక్షలు.
మానవులు ౪౦ లక్షలు.

౮౮ లక్షల
బీవరాసులు.

శుభకర్మ నక్షత్రములను విధిగా నుద్దేశించి యితి ప్రత్యక్ష ఖండము ననన్మద
ప్రతోద్వాహాదికర్మాణి సింహసంస్థితమాప్యతి || భాగీరథిరము

శ్లో || భాగీరథీనర్మదాచా | యమునాచ సరస్వతి | విశ్వాకా | దక్షిణ ఖండము
చ విహస్తాచ వింధ్యసోత్తరతస్థితాః | తస్మాత్పుష్కరగోదా | వింధ్య పర్వత
వర్షాది నదీనాం వింధ్యస్య దక్షిణ దేశే స్థితత్వాదయం | సమీపము వింధ్య
దేశోదక్షిణ దేశం ||
ప్రతిపుత్ర రభాగము.

గద్య॥ ఇదిశ్రీమద్గురు విరాడ్విశ్వబ్రహ్మ అఖిలాండకోటి బ్రహ్మాండోత్పత్తికారణ
విశ్వకర్మ పరాత్పర పాదారవింద జనితమిలితగణిత మధురమాధురీఘరీఘపా
నచిత్తసంయుక్తధీరుండును చతుర్దశభువనవేదవేదాంగ సంశ్లబ్ధశబ్దార్థా
ఖజ్ఞానుండును । స్నానసంధ్యానుష్ఠాన జపతప హోమనిరతుండును త్వష్ట
విశ్వబ్రహ్మలూంభోనిధి చంద్రుండునునగు ఆభువననగోత్రసన్నిహితత్వ
ప్రేమ విశ్వరూప త్రిరూప భద్రదత్త పంచాక్షయ ప్రవరాన్నిత అఘో
ర ప్రవర సామశాఖ కాత్యాయనీ సూత్రంసామ వేద పారాయణులైన స
రస్వతీపీఠాధికర్తలైన శ్రీమద్వజ్రాల రాజలింగయాచార్యగర్భోద్భ
వులైన స్నానసంధ్యానుష్ఠాన జప తప హోమనిష్ఠాగరిష్ఠులగు రం
బీజాక్షరము వర్చలాకార హోమ గుండమునునగు మానవయష్టిము
ప్రణవపంచాక్షరభ్యాన్న మహనీయులగు శ్రీమద్వేదవేదాంత
ప్రవీణులగు నాగయాచార్య గర్భోద్భవుండగు చంద్రయా
చార్యప్రణీతంబగునటుల దేవబ్రాహ్మణమహాత్యంబునంగు
శ్రీమద్విరాడ్విశ్వకర్మ అనుతరిందుటయున్న యీవిశ్వ
కర్మవలన మనుమయత్వేష్టశిల్పి విశ్వభూలనేపంచబ్ర
హ్మలు అనుతరిందుటయున్న వీరికినుండు గోత్రసూ
త్రప్రవరశాఖల నిర్మయమున్న యీపంచబ్రహ్మ
లుజననమైన విశ్వకర్మసజ్యోజాతాదిపంచము
ఖంబులలంకారముగానుండునటుల పంచచ
క్రములున్న యింకాకొన్ని వేదాంతశా
స్త్రసమ్మతముగా శృతిస్మృతే తిహాసో
పనిషత్తు సమ్మతముగానుండు చక్రము
లున్న మొదలైన వేదాంతశాస్త్ర
సాగ్రందపురాణనాగరాఖండ
విద్యారణ్య భాష్యమూ
లస్తుంభప్రతిహంశము
లుంగలఘర్మశా
స్త్రంబునుంగ
లమహాత్య
ము,
సంపూర్ణము.
శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ.
శ్రీమద్విరాడ్విశ్వబ్రహ్మోన్నమః.

